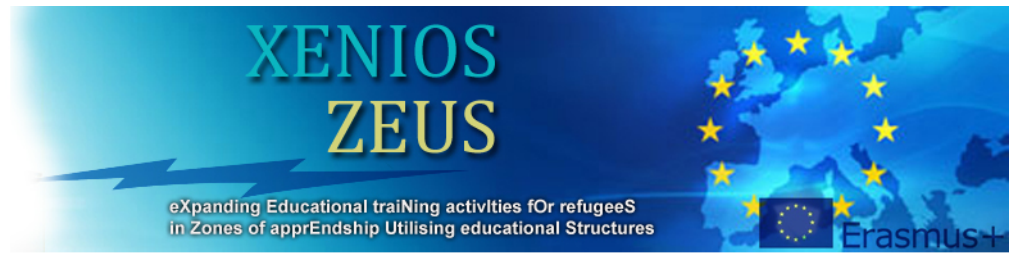

Erasmus+

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ
ΥΛΙΚΟ
ΚΑΙ MAPS ROES
ΑΧΑΚ**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KA2- Cooperation for Innovation and the Exchange of Good Practices Strategic Partnerships for school education

Managing the refugee and migrant flows through the development of educational and vocational frames for children and adults

XENIOS ZEUS: eXpanding Educational traiNing activities fOr refugees
in Zones of appEndship Utilising educational Structures

Επιμορφωτικό Πρόγραμμα από το Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς

«Η χρήση των χαρτών και του χαρτογραφικού υλικού στην εκτός σχολείου εκπαιδευτική διαδικασία για παιδιά και/ή ενήλικες πρόσφυγες»

Ν. Πλούτογλου *Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός, Msc Χαρτογραφίας, ΑΧαΚ*
Μ. Παζαρλή *Αρχαιολόγος, PhD Ιστορία της Χαρτογραφίας, ΑΧαΚ*

Παρουσίαση - Οδηγίες - Παραδείγματα

ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ – ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς

[Εθνική Χαρτοθήκη,
1997-2013]

Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς (Α.Χα.Κ.)

- συστάθηκε το 2013
- υπάγεται στο Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας ως οργανική μονάδα επιπέδου Τμήματος των Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ)

- Σκοπός: ανάπτυξη και διάδοση της χαρτογραφίας και των χαρτών στον πολιτισμό, την εκπαίδευση, την καθημερινή ζωή και τη διοίκηση

Επιπλέον:

- Σύνταξη ψηφιακού αρχείου χαρτών
- Ανάπτυξη ψηφιακών τεχνολογιών και παροχή τεχνογνωσίας σε θέματα χαρτογραφικής κληρονομιάς
- Έρευνα
- Εκπαιδευτικά προγράμματα
- Εκθέσεις και εκδόσεις

Η συμβολή του Α.Χα.Κ. στο πρόγραμμα Erasmus+

KA2- Cooperation for Innovation and the Exchange of Good Practices Strategic Partnerships for school education

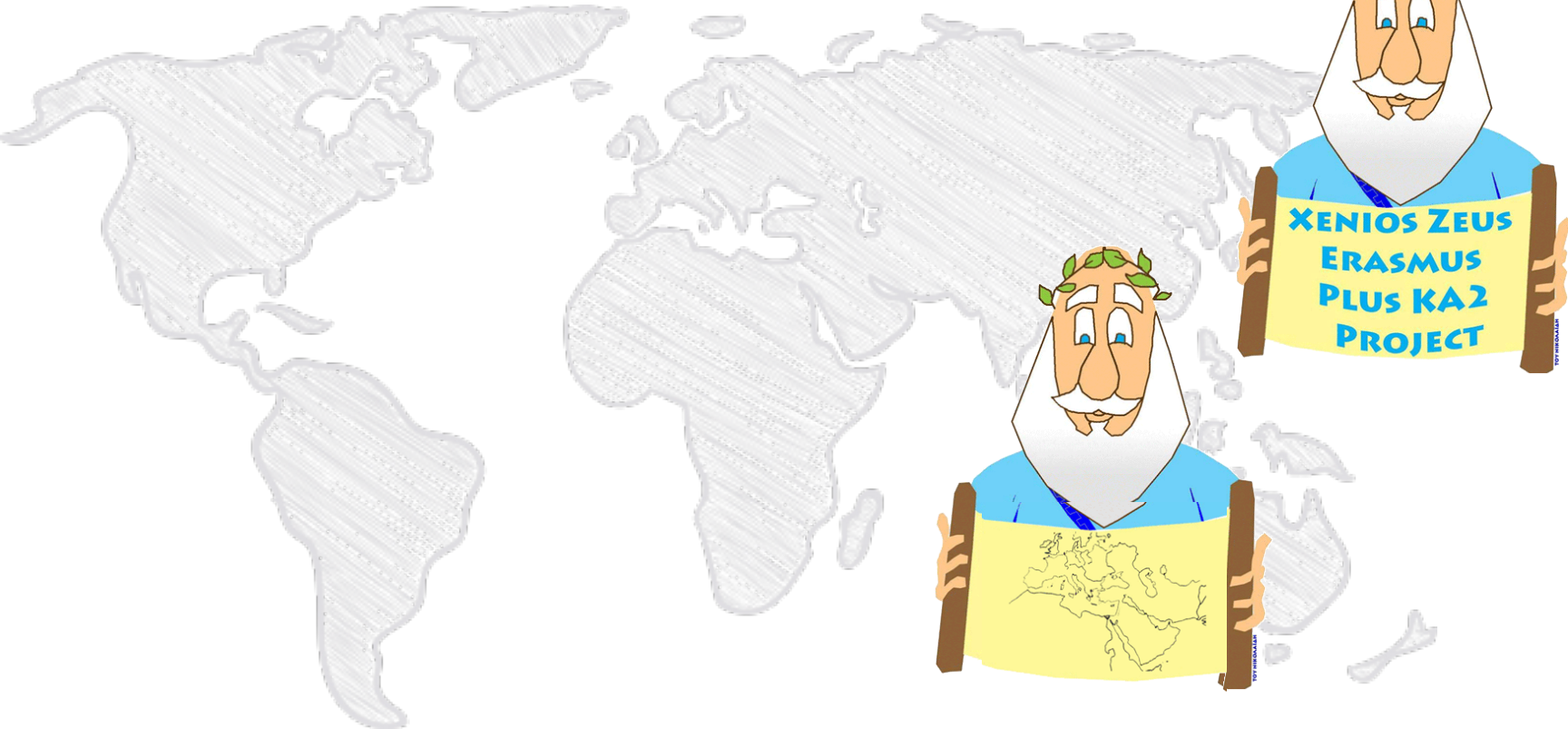
Επιμορφωτικό Πρόγραμμα

«Η χρήση των χαρτών και του χαρτογραφικού υλικού στην εκτός σχολείου εκπαιδευτική διαδικασία για παιδιά και/ή ενήλικες πρόσφυγες»

Επιμόρφωση → εκπαιδευτικοί

(παιδιά ή/και ενήλικες πρόσφυγες)

Γιατί οι Χάρτες στο πρόγραμμα Erasmus+ ;

KA2- Cooperation for Innovation and the Exchange of Good Practices Strategic Partnerships for school education

Μεταναστευτικά ρεύματα → Χώρος + Χρόνος

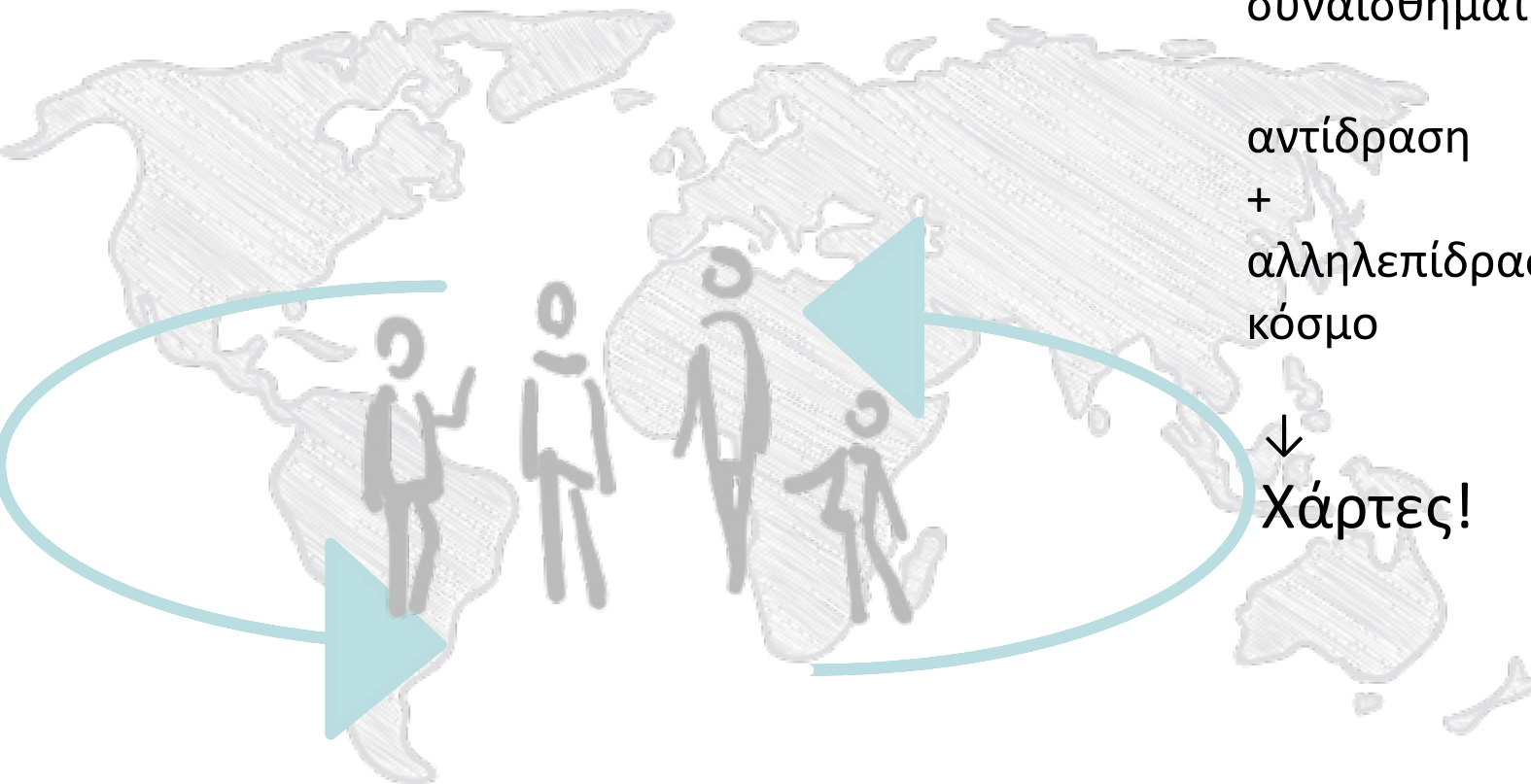
Ο Γεωχώρος στην ανθρώπινη αντίληψη

γνώση
εμπειρίες
σκέψεις
συναισθήματα

αντίδραση
+
αλληλεπίδραση με τον
κόσμο

↓
Χάρτες!

Τί είναι ο χάρτης;

Χάρτης, ο [xártis] λόγ. γεν. και *χάρτου* : 1. αποτύπωση σε μεγάλο συνήθως φύλλο χαρτιού ολόκληρης της επιφάνειας της γης ή ενός τμήματός της σε σμίκρυνση, όπως φαίνεται όταν την κοιτάζουμε από ψηλά. || (Πύλη για την ελληνική γλώσσα, <http://www.greek-language.gr>)

Χάρτης ονομάζεται μια αναπαράσταση γεωγραφικών ή άλλων περιοχών υπό ελεγχόμενη παραμόρφωση και κλίμακα, που απεικονίζει θέματα χωρικά κατανεμημένα χρησιμοποιώντας κώδικες επικοινωνίας σε κατάλληλο μέσο (Ε. Λιβιεράτος)

Ο Χάρτης είναι μια συμβολική αναπαράσταση της γεωγραφικής πραγματικότητας η οποία απεικονίζεται με επιλεγμένες λειτουργίες και χαρακτηριστικά - που προκύπτουν από τη δημιουργική διαχείριση και κρίση του συντάκτη- και είναι σχεδιασμένος για χρήση όταν οι χωρικές συσχετίσεις είναι πρωταρχικής σημασίας (Διεθνής Χαρτογραφική Ένωση, www.icaci.org)

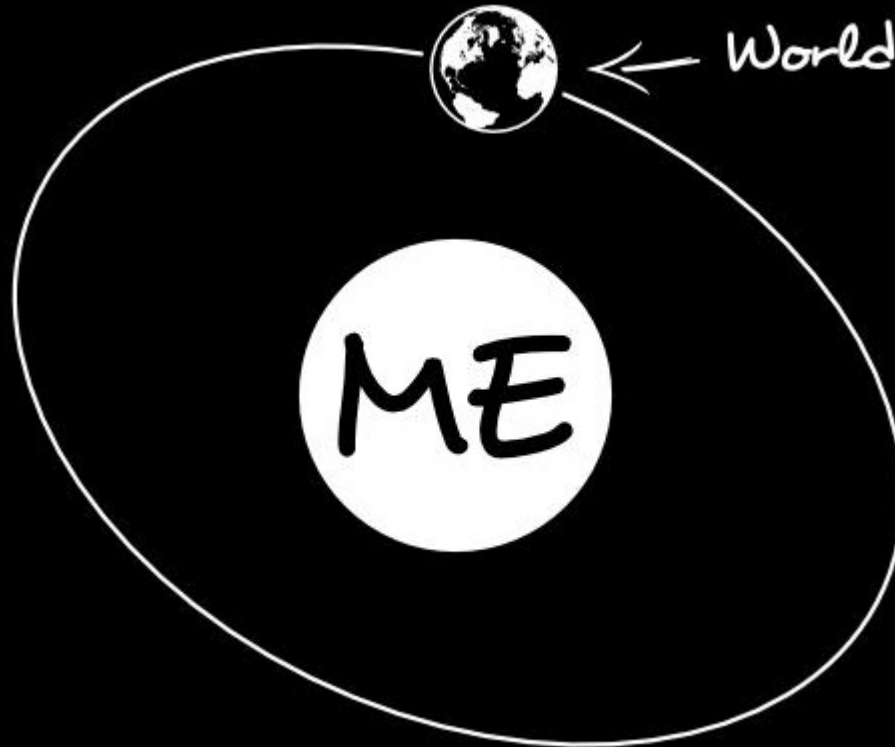
Οι χάρτες είναι αναπαραστάσεις και προβολές, οργανωμένες και αναγνώσιμες εικόνες της φύσης και του πολιτισμού. Εποπτικά βοηθήματα και ερμηνευτικά εργαλεία, οι χάρτες εκφράζουν την εποχή τους, τις ανάγκες, τις ιδέες και τις πράξεις του καιρού που φτιάχτηκαν... Δεν είναι απλά νοητικές αναπαραστάσεις και προβολές, εικόνες άμοιρες των γεγονότων τόσο των συγκυριακών --εκείνων που προκύπτουν από διοικητικές, οικονομικές, θρησκευτικές ή στρατιωτικές πρακτικές---, όσο και εκείνων που καθόρισαν το ρου των πραγμάτων: τον Ουμανισμό, την Τυπογραφία, την Μεταρρύθμιση, την Επανάσταση» (Γ. Τόλιας)

Γιατί ο άνθρωπος χρειάζεται τους χάρτες;

Ο κόσμος που μας περιβάλλει είναι πολύ μεγάλος για να έχουμε άμεση εποπτεία του. Ο χάρτης είναι μια απεικόνιση που μας επιτρέπει να δούμε πώς είναι φτιαγμένος ο κόσμος και να οργανώσουμε την ζωή μας σε αυτόν.

Ο κόσμος μου

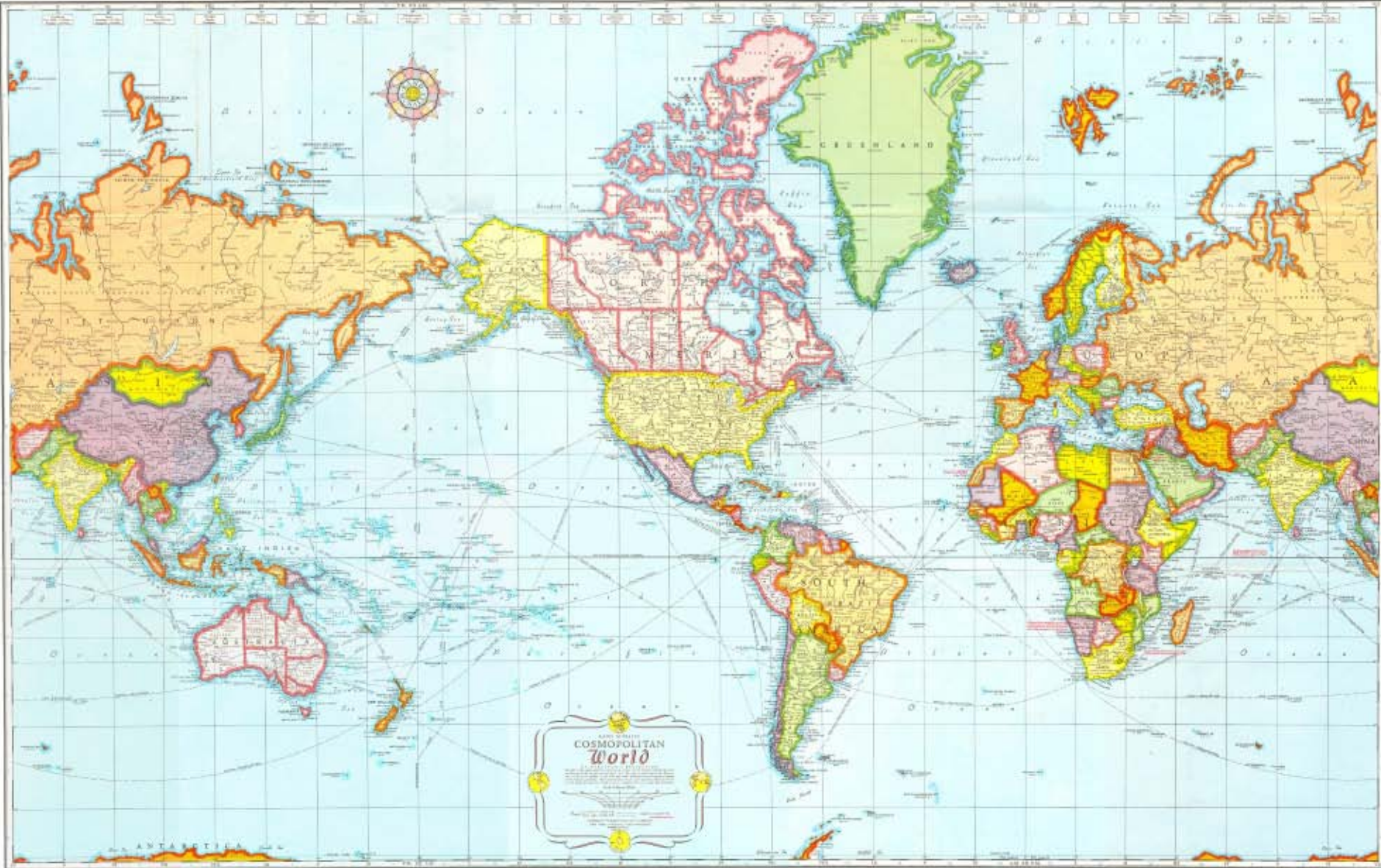
Η γνώση του γεωχώρου είναι πολύ σημαντική και καθοριστική για την ανάπτυξη της προσωπικότητας και την επιβίωση του ανθρώπου. Η γνωριμία με τον κόσμο που μας περιβάλλει ξεκινά από το σημείο στο οποίο βρισκόμαστε και διευρύνεται συνεχώς

Παγκόσμιος χάρτης με κέντρο την Ευρώπη.

Πηγή: <http://paradoxoff.com/maps-of-the-world-in-different-countries.html>

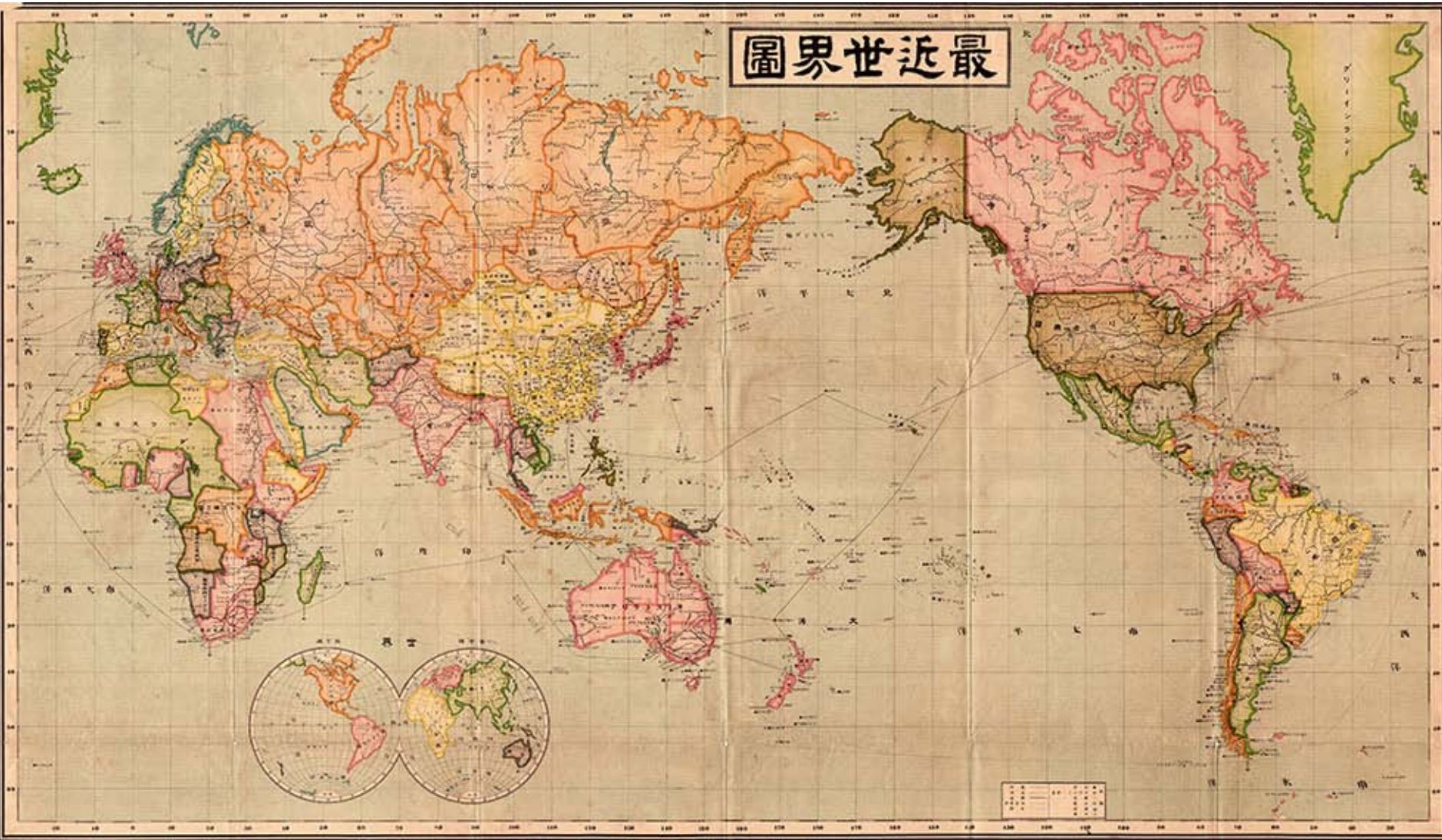
U.S. ARMY IN WORLD WAR II

MAP 1

Παγκόσμιος χάρτης με κέντρο την Αμερική.

Πηγή: <http://paradoxoff.com/maps-of-the-world-in-different-countries.html>

Παγκόσμιος χάρτης με κέντρο την Κίνα.

Πηγή: <http://www.cruisersforum.com/forums/f121/these-world-maps-may-mess-with-your-mind-110118.html>

Upside down World Map

© Copyright Hema Maps Pty Ltd 2003

LEGEND

Capital = City, Town =

Hema Maps Pty Ltd
Ph: +61 7 3340 0000 Fax: +61 7 3340 0099
Web: www.hemamaps.com
Email: manager@hemamaps.com.au

Hema Maps NZ Limited
Ph: +64 9 273 8459 Fax: +64 9 273 8479
Email: sales.hema@clear.net.nz

ISBN 1-86500-168-6

9 781865 001685

Παγκόσμιος χάρτης με ανεστραμμένο τον Βορρά και κέντρο την Αυστραλία.

Πηγή: <http://paradoxoff.com/maps-of-the-world-in-different-countries.html>

Globalización: Una Nueva Mirada

DISEÑO CONCEPTUAL: SENADOR CARLOS CANTERO

PROYECCIÓN OCEÁNICA Y COSTERA

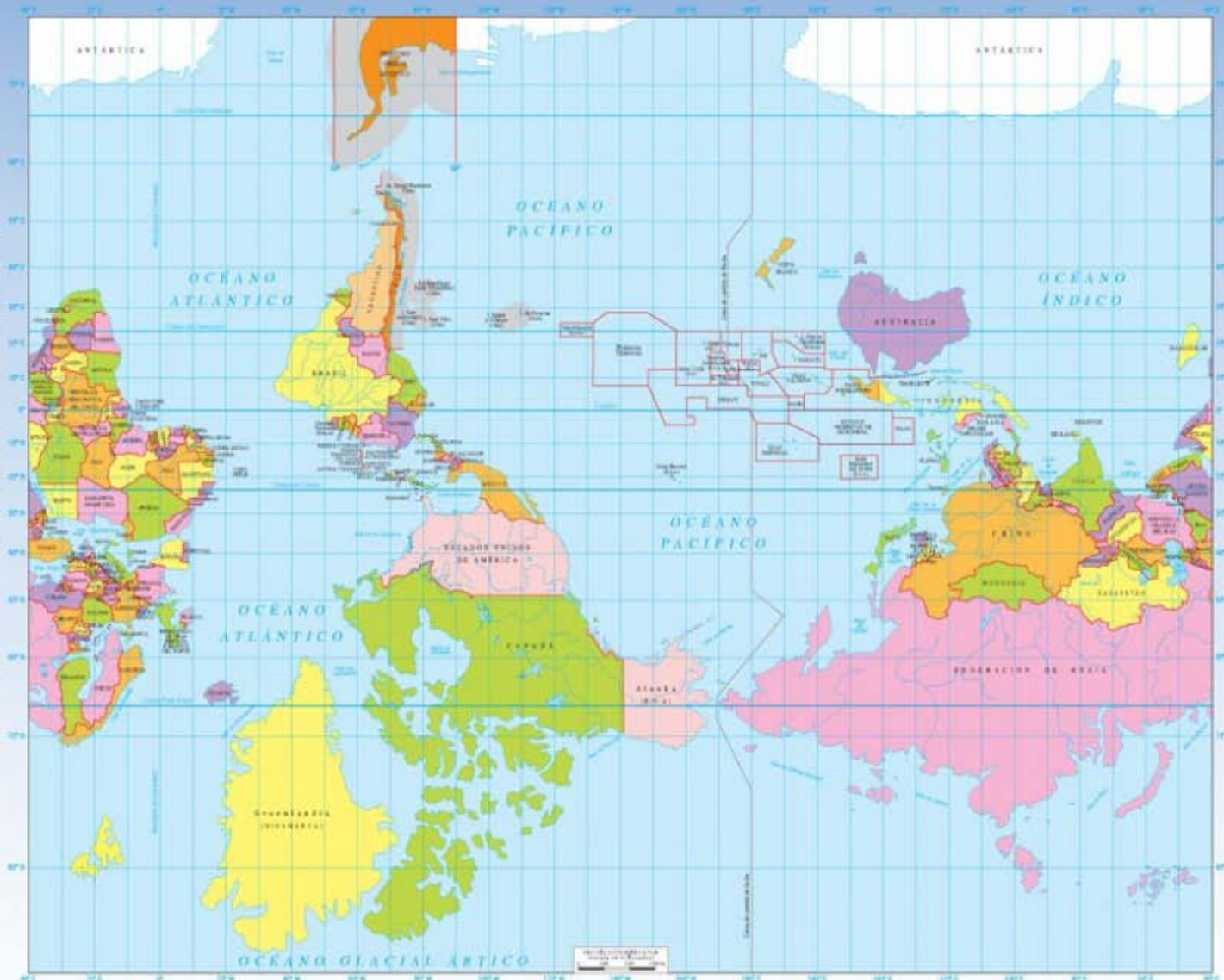
Somos protagonistas del nuevo pivote geográfico, un nuevo centro en torno al Océano Pacífico, con un alto potencial por su densidad demográfica y creciente demanda de productos y servicios.

NUEVA DIMENSIÓN ESPACIAL

Se amplían las fronteras hacia los países ribereños del Asia - Pacífico. Ubicación estratégica que nos posiciona en el centro de los grandes polos de desarrollo del mundo: Asia - Pacífico, Eurasia y Norteamérica.

PLATAFORMA COMERCIAL

Debemos configurar un bloque geo-económico sudamericano que potencie la plataforma comercial de los países ribereños en la Cuenca del Océano Pacífico. Por emplazamiento compartimos una misma cultura, suelo, cielo, mar y un destino común.

DISEÑO CARTOGRAFICO
IGM, Instituto Geográfico Militar

Παγκόσμιος χάρτης με ανεστραμμένο τον Βορρά και κέντρο τη Νότια Αμερική.

Πηγή: <http://paradoxoff.com/maps-of-the-world-in-different-countries.html>

Πότε ο άνθρωπος έφτιαξε χάρτες;

Ο άνθρωπος φτιάχνει χάρτες /απεικονίσεις του χώρου από την πρώτη στιγμή που παρουσιάστηκε η ανάγκη να καταγράψει, να διαχειριστεί και να ανταλλάξει σχετικές με τον χώρο πληροφορίες: να βρει τροφή, να καλλιεργήσει τη γη, να φτιάξει οικισμούς, να ταξιδέψει, να ανακαλύψει νέους κόσμους...

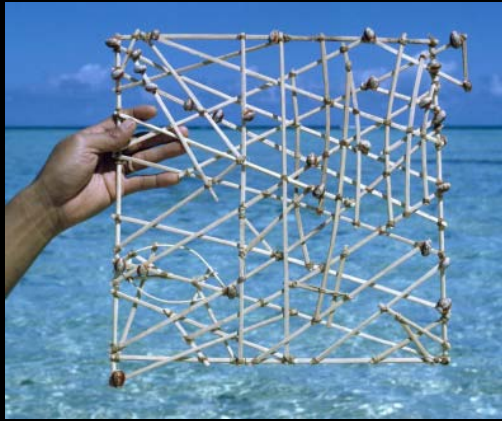
Προϊστορικός πετρογλυφικός χάρτης
Bedolina, Camonica (Ιταλία)

Τοπογραφικός χάρτης της
πόλης Νιπούρ σε άργιλο,
Ευφράτης

Παλαιολιθικό χαρακτικό σε οστό
μαμούθ, Mezhirichi (Ουκρανία)

Πολυνησιακός χάρτης ναυσιπλοΐας
από ράβδους καλαμιών και κοχύλια

Ξύλινοι χάρτες των Εσκιμώων για
την ανατολική ακτή της Γροιλανδίας

Ο Κόσμος των Βαβυλωνίων

Παγκόσμιος χάρτης, British Museum, 12.2x8.2 cm

600 π.Χ.

Επεξηγηματικό
κείμενο

Ανεξερεύνητες
περιοχές

Ευφράτης

Βαβυλώνα

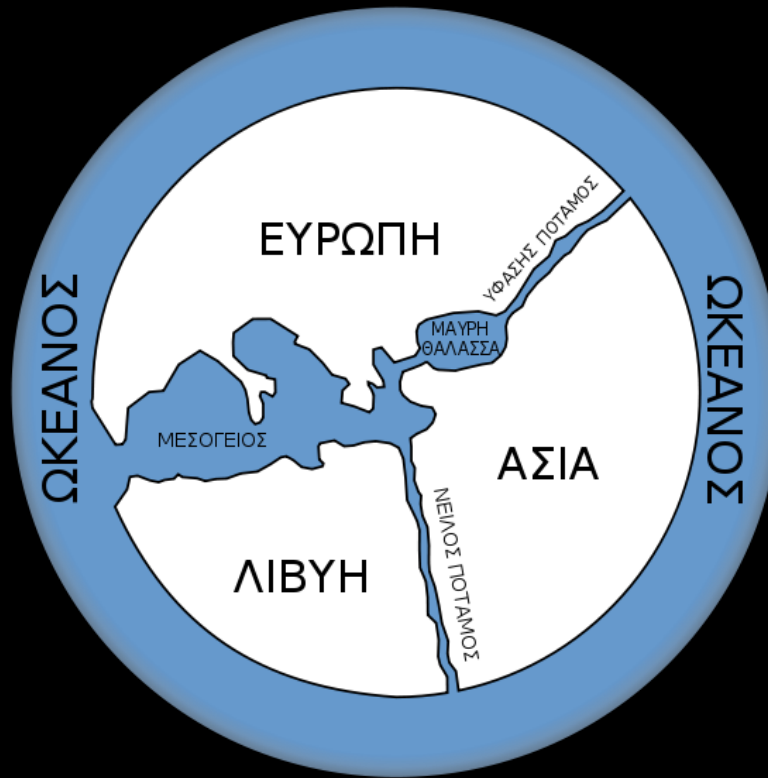
Ωκεανός

Ο Κόσμος των Ιώνων

Οι χάρτες του Αναξίμανδρου (610-546 π.Χ.) και του Εκαταίου (550-476 π.Χ.) - Αναπαράσταση

7ος αι. π.Χ.

Πηγές:

Βικιπαίδεια, Χάρτης του Αναξίμανδρου, <https://bit.ly/2vRlyZ0>

Βικιπαίδεια, Χάρτης του Εκαταίου, <https://bit.ly/2KkoAbt>

Ένας χάρτης ιερής γεωγραφίας στην Ινδία

Κοσμολογικός χάρτης των Ζάινα, Δυτική Ινδία

1750 μ.Χ.

1. Ορατό σύμπαν - κόσμος των ανθρώπων
2. Αμέτρητες ήπειροι πέρα από αυτόν
3. Αναρίθμητοι παράδεισοι και κολάσεις

«Τα πάντα κάτω από τον Ουρανό»

Τσ'ονχάντο: Ένας παγκόσμιος χάρτης από την Κορέα

1. Κίνα
Κορέα
Ιαπωνία
ποταμός Γιανγκτζέ
Κίτρινος ποταμός,
Σινικό τείχος

2. Χώρα των Γιγάντων
Χώρα των Αθανάτων
Χώρα των Γυναικών
Χώρα των Κοντών Ανθρώπων
Χώρα των Μαλλιαρών Ανθρώπων
Χώρα των Λευκών Ανθρώπων
Χώρα των Αβρά Κομφών Κυριών

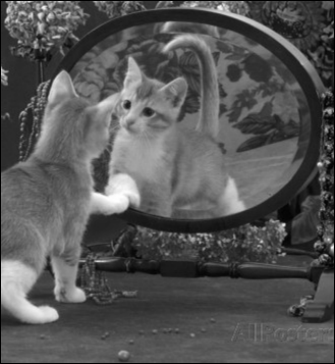
1800 μ.Χ.

Είναι ο χάρτης μια απεικόνιση του φυσικού κόσμου;

Ναι! αλλά είναι και κάτι πολύ περισσότερο. Έχει πολλούς ρόλους και ποικίλα μηνύματα να μεταφέρει!

Χάρτης

1^ο επίπεδο ανάγνωσης:

χρηστικότητα
ακρίβεια στην απόδοση

————> Μαθηματικά (γεωμετρικό υπόβαθρο)
+τεχνολογία

πληροφορία

————> Θεματικό περιεχόμενο

επικοινωνία
άμεση μετάδοση
μηνύματος

————> Αισθητική (σύμβολα, χρώματα)

2^ο επίπεδο ανάγνωσης:

Άνθρωπος ← Χάρτης → Κόσμος
Χάρτης ↔ Γνώση του Κόσμου

ταξίδι, φυγή, μετακίνηση

όνειρο, αναζήτηση

ιδανικοί / ιδεατοί / ανεξερεύνητοι / μυστικοί κόσμοι

όρια / σύνορα / περιορισμοί ↔ Ελευθερία

αδιέξοδα

κρυφές περιοχές / καταφύγια / ασφάλεια

εξερεύνηση / ανακάλυψη / γνώση / κυριαρχία (;) του Κόσμου

Πού χρησιμοποιούμε τους χάρτες;

Προσανατολισμός

Χάρτες πόλεων,
Κυκλοφοριακοί χάρτες...

Πολιτισμός

Ιστορία, Τέχνη,
Αρχεία, Συλλογές...

Διοίκηση

Έργα, υποδομές,
φύλαξη συνόρων,
εκλογές...

Εκπαίδευση

Σχολικοί χάρτες,
χάρτες ανάρτησης,
διαδραστικοί χάρτες

Ταξίδι

Εξερευνήσεις,
αναψυχή...

Έρευνα - Επιστήμη

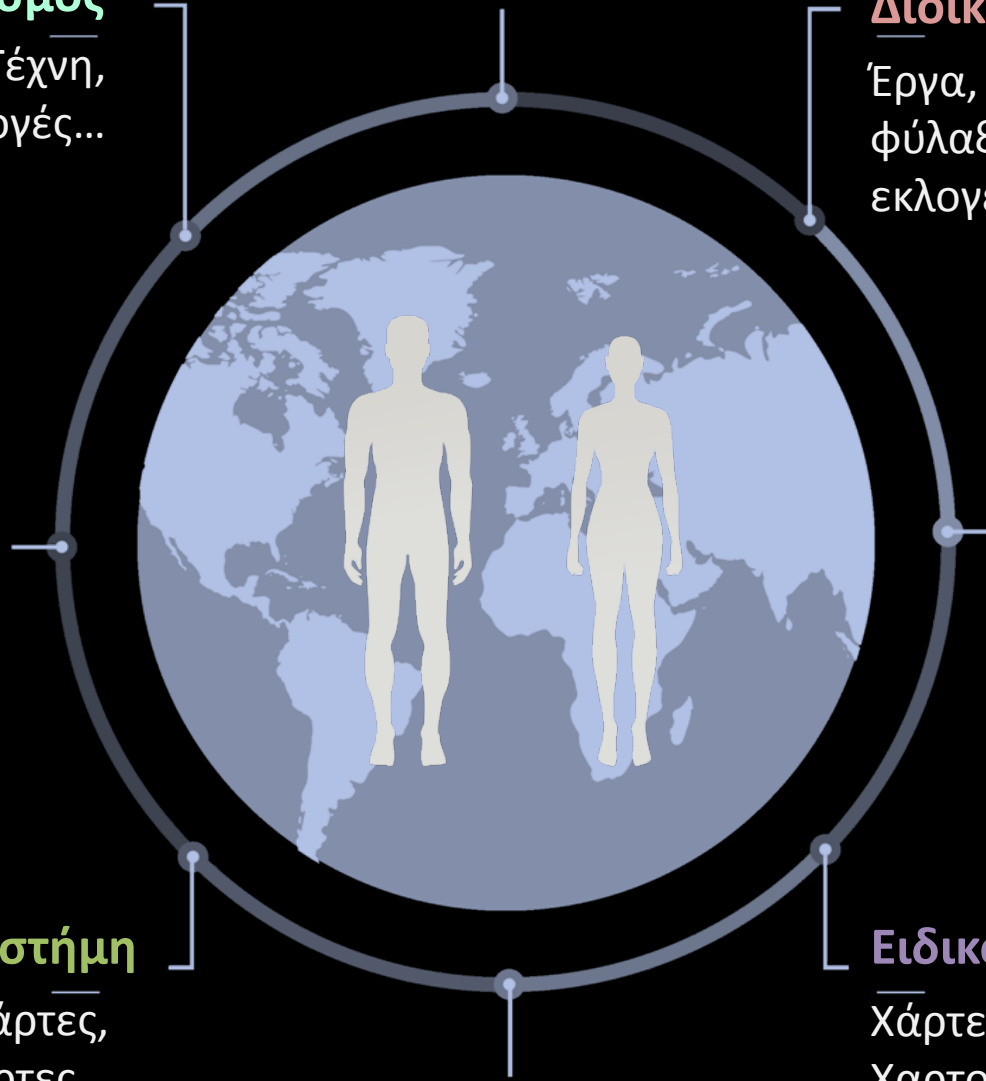
Θεματικοί χάρτες,
ιστορικοί χάρτες...

Ειδικοί χάρτες

Χάρτες τυφλών,
Χαρτογράμματα,
κινούμενοι χάρτες...

Επικοινωνία

Επικαιρότητα, ενημέρωση, διαφήμιση...

Ας μην ξεχνάμε...

...ότι ο χάρτης είναι το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας στην οποία

- ο σκοπός για τον οποίο φτιάχνεται ορίζει το περιεχόμενο
- η μέθοδος και οι επιλογές του χαρτογράφου είναι πρωταρχικής σημασίας

Ο χρήστης προσλαμβάνει τις πληροφορίες και το μήνυμα σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά του και επιλέγει πώς θα τα χρησιμοποιήσει.

Είναι λοιπόν οι χάρτες όλοι σωστοί;
Είναι υπεράνω αξιολόγησης & κριτικής;

Οι χάρτες **μπορεί** να είναι:

- Λανθασμένοι
- Παραποιημένοι
  - Χειριστικοί
- Προπαγανδιστικοί

Αξιολόγηση του χάρτη:

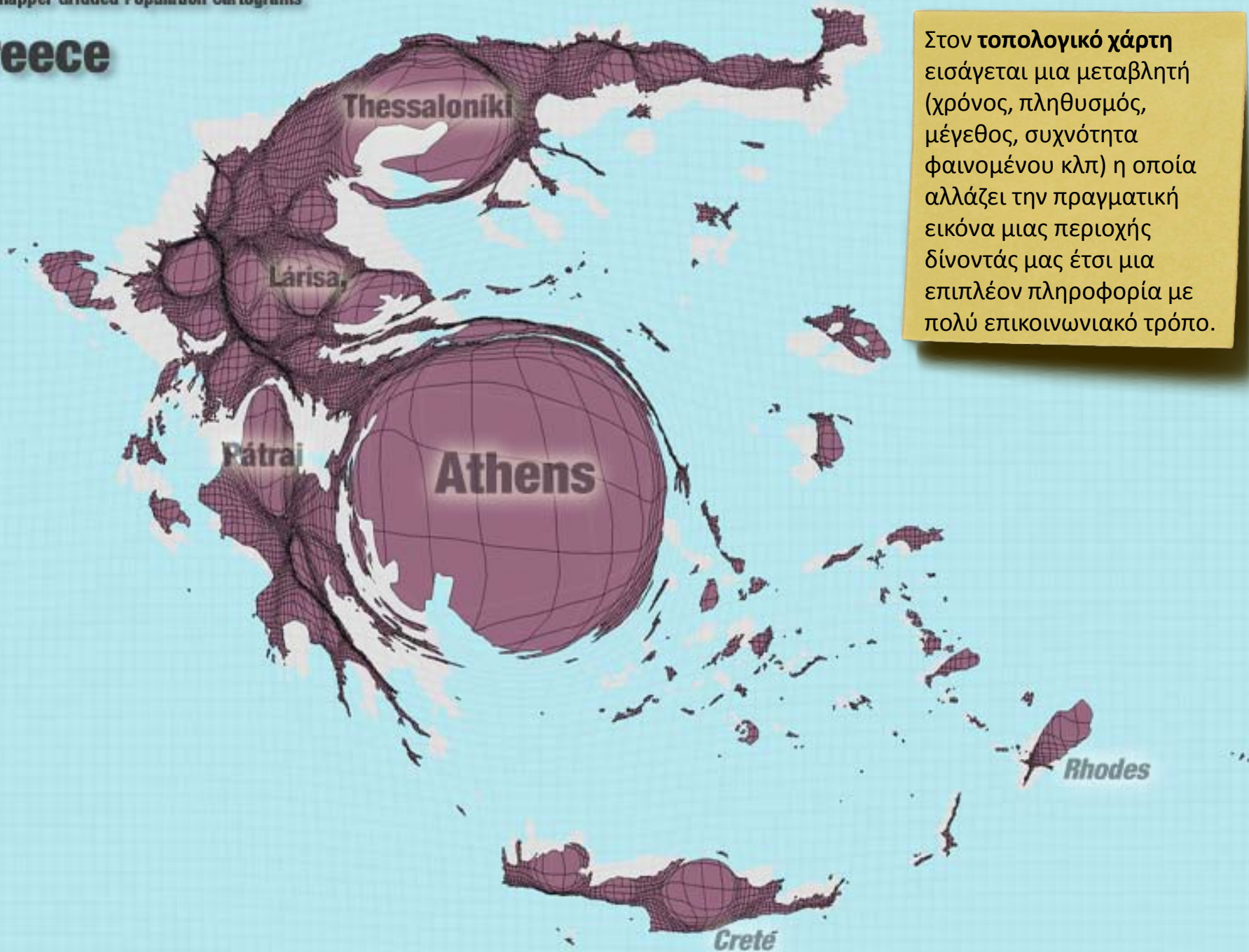
- Πληροφορίες σύνταξης
(ημερομηνία έκδοσης και συλλογής στοιχείων, τρόπος, μέθοδος)
- Ονόματα χαρτογράφου, εκδότη κλπ
  - Ενημέρωση του χάρτη

Η επικοινωνιακή δύναμη του χάρτη!

Ο χάρτης χρησιμοποιεί για την μετάδοση της πληροφορίας ποικιλία συμβόλων. Έτσι μπορεί να μεταφέρει με άμεσο, εύληπτο και αποτελεσματικό τρόπο μεγάλο όγκο πληροφορίας, κάποιες φορές χωρίς καν να χρησιμοποιεί λεκτική πληροφορία. Οι χαρτογραφικές διαδικασίες παραγωγής και οι σύγχρονες τεχνολογίες έχουν σαν αποτέλεσμα χάρτες εξαιρετικά επικοινωνιακούς!

Greece

Στον τοπολογικό χάρτη εισάγεται μια μεταβλητή (χρόνος, πληθυσμός, μέγεθος, συχνότητα φαινομένου κλπ) η οποία αλλάζει την πραγματική εικόνα μιας περιοχής δίνοντάς μας έτσι μια επιπλέον πληροφορία με πολύ επικοινωνιακό τρόπο.

Άμεση
μετάδοση
πληροφορίας!

Τα εκφραστικά μέσα του χάρτη: Ο κόσμος διαιρεμένος σε επτά περιοχές η καθεμία από τις οποίες έχει πληθυσμό 1 δισεκατομύριο!

Πηγή: <https://bit.ly/2HuDoGu>

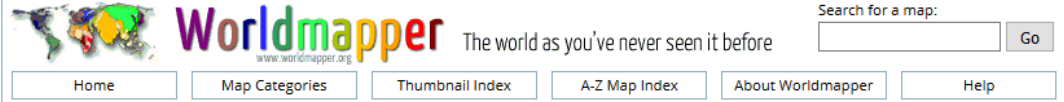

Ebola Map of Africa for
the Geographically
Challenged (Anthony
England /
@EbolaPhone)
Πηγή:
<https://twitter.com/EbolaPhone>

The new Worldmapper

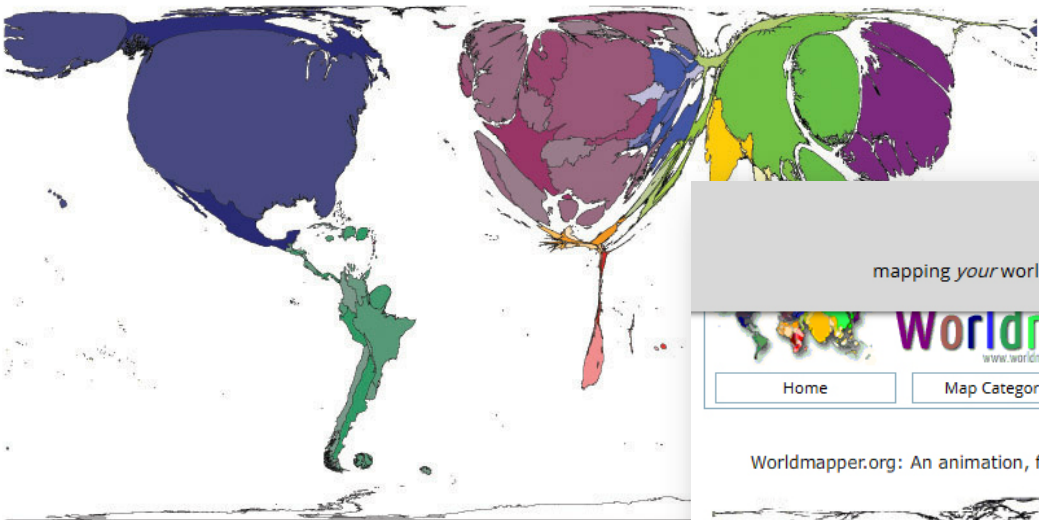
mapping your world as you've never seen it before: find out more at www.worldmapper.limited

Worldmapper The world as you've never seen it before

Search for a map: Go

Home Map Categories Thumbnail Index A-Z Map Index About Worldmapper Help

Data from International Telecommunication Union

Animated map: People living on less than \$1 a day, to those earning over \$200.

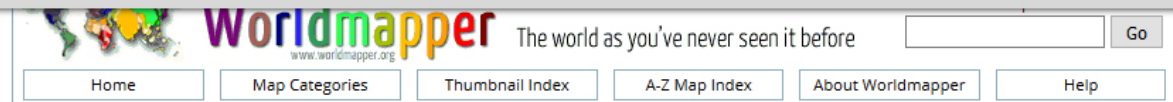
Πηγή:
http://www.worldmapper.org/animation/income_animation.html

Animated map: Internet users 2000-2007

Πηγή:
http://www.worldmapper.org/animations/internet_users_animation.html

The new Worldmapper

mapping your world as you've never seen it before: find out more at www.worldmapper.limited

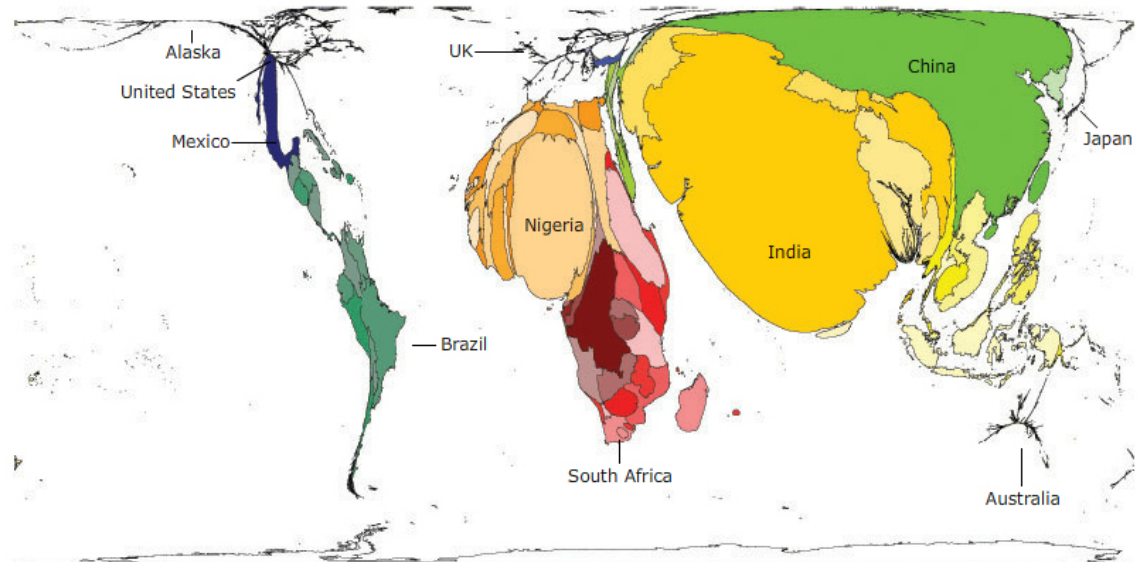

Worldmapper The world as you've never seen it before

Search for a map: Go

Home Map Categories Thumbnail Index A-Z Map Index About Worldmapper Help

Worldmapper.org: An animation, from the world sized by people living on less than \$1 a day, to those earning over \$200

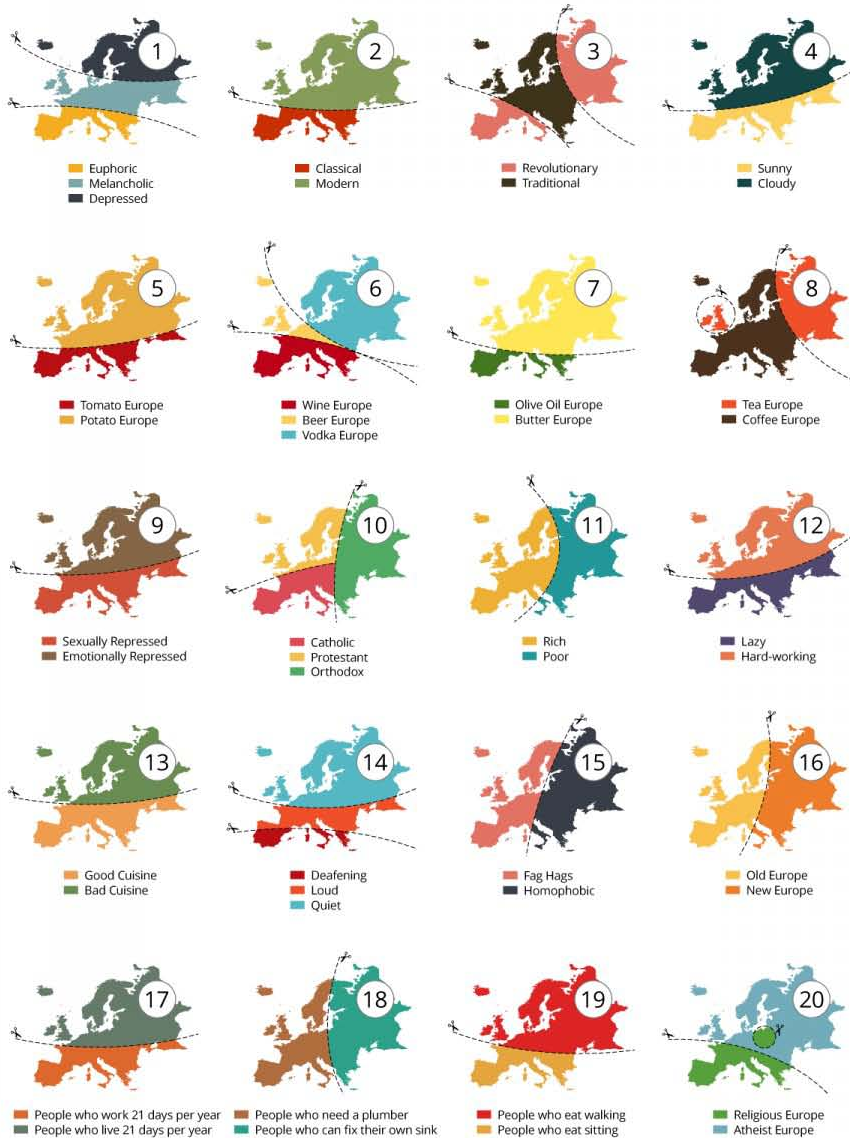

Less than \$1 a day

www.worldmapper.org

TEARING EUROPE APART

20 ways to slice a continent from Yanko Tsvetkov's Atlas of Prejudice 2

www.atlasofprejudice.com

Στον στερεοτυπικό ή γελοιογραφικό χάρτη ο χαρτογράφος ζωγραφίζει μορφές ή σημειώνει λέξεις μέσα στα όρια των χωρών/ περιοχών, εκφράζοντας απόψεις, βλέψεις, στερεότυπα, επίκαιρα πολιτικά, κοινωνικά, χιουμοριστικά κλπ σχόλια, συνήθως από τη δική του οπτική γωνία

Tea Europe
Coffee Europe

Deafening
Loud
Quiet

"Europe According to Italy" - Funny map illustration

by Bulgarian modern artist Yanko Tsvetkov.

www.atlasofprejudice.com

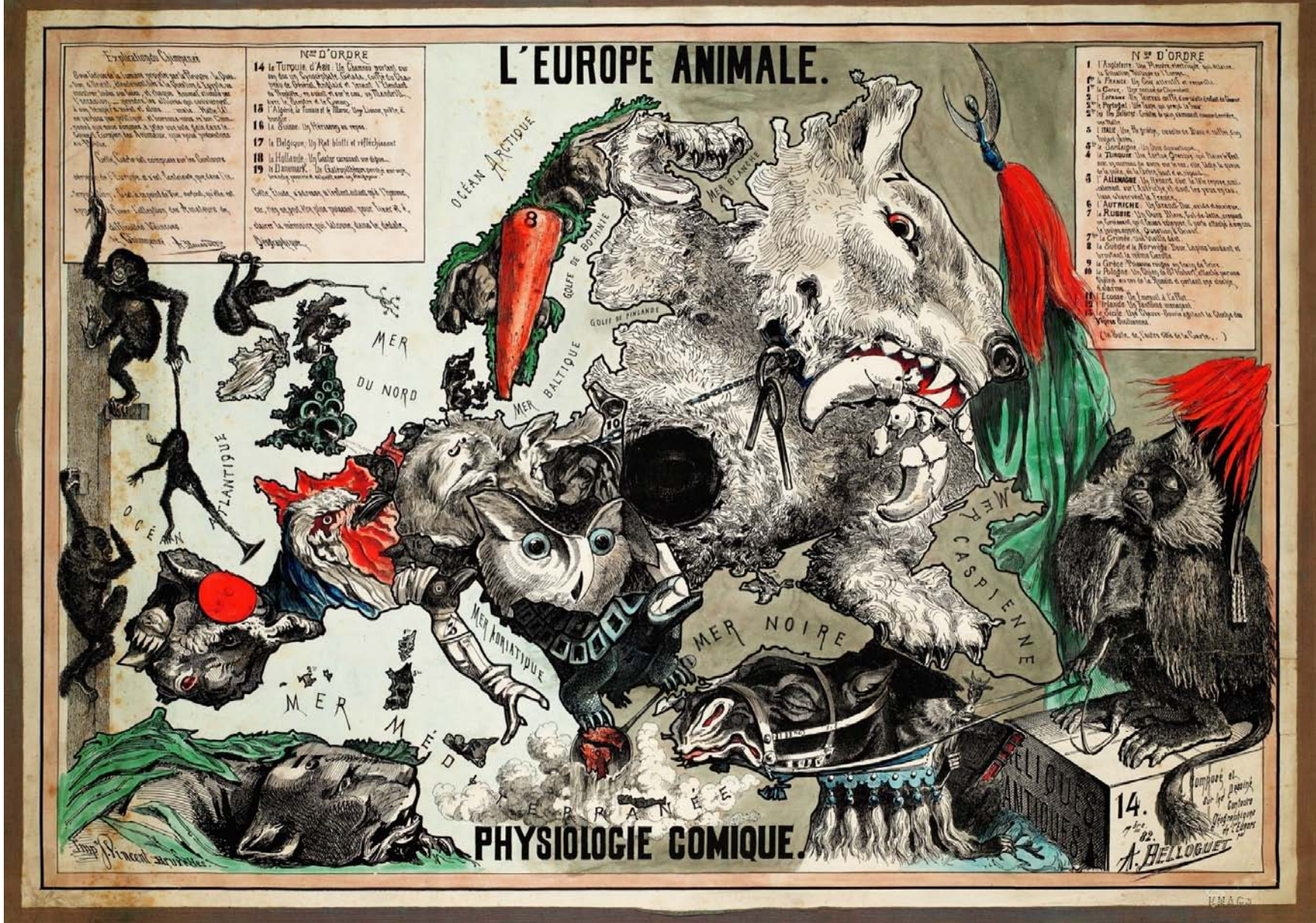
EUROPE ACCORDING TO CULINARY HORROR 2013

from Yanko Tsvetkov's Atlas of Prejudice 2
www.atlasofprejudice.com

ROTTEN SHARKS

L'Europe animale : physiologie comique composé et dessiné sur les contours géographiques de l'Europe par A. Belloquet 14. 7bre 82 Bruxelles, Imp. Vincent, [1882]

Πηγή: Bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam, <https://bit.ly/2HxVCmo>

Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω έναν χάρτη ως εκπαιδευτικός;

- Για να κατανοήσω εγώ ο ίδιος πρώτα τα φαινόμενα που σχετίζονται με τις μεταναστευτικές ροές διαχρονικά.

Στο Διαδίκτυο υπάρχουν πολλές αξιόπιστες ιστοσελίδες στις οποίες μπορώ να βρω πληροφορίες για το φαινόμενο των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών σήμερα:

Ενδεικτικές σχετικές ιστοσελίδες:

- **Eurostat**, ec.europa.eu/eurostat
- **UNHCR** The UN Refugee Agency (Υπατη Αρχή του Ο.Η.Ε για τους Πρόσφυγες), www.unhcr.org
- **Frontex** - European Border and Coast Guard Agency (EBCG) , <http://frontex.europa.eu>
- **IOM** UN-International Organization for Migration (Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης), <https://greece.iom.int/el>
- **Amnesty International**, <https://www.amnesty.org>
- ...

Για να έχω σχετικά και αξιόπιστα αποτελέσματα είναι απαραίτητο να κατανοώ και να χρησιμοποιώ τους κατάλληλους όρους σε όποια αναζήτηση κάνω!

μετακινήσεις πληθυσμών

άπατρις

εκτοπισμός

migrant

μετανάστης

refugee

έπιτοκος

αλλοδαπός

internally displaced person-IDP

παροικία

immigrant

άπιτοκος

asylum seeker

λαθρομετανάστης

colonisation

stateless person

“A refugee is someone who has been forced to flee his or her country because of **persecution, war, or violence**. A refugee has a well-founded fear of persecution for reasons of race, religion, nationality, political opinion or membership in a particular social group. Most likely, they cannot return home or are afraid to do so. War and ethnic, tribal and religious violence are leading causes of refugees fleeing their countries.” (UNHCR, 1951 Refugee Convention)

Εκούσια | αναγκαστική | βίαιη μετανάστευση

κινητικότητα

emigrant

παρεπιδημία

settler

returnee

παλιννόστηση

πρόσφυγας

μεταναστευτικές ροές

εισβολέας

οικονομικός μετανάστης

*The BBC uses the term **migrant** to refer to all people on the move who have yet to complete the legal process of claiming asylum. This group includes people fleeing war-torn countries such as Syria, who are likely to be granted refugee status, as well as people who are seeking jobs and better lives, who governments are likely to rule are economic migrants.”*

UNHCR

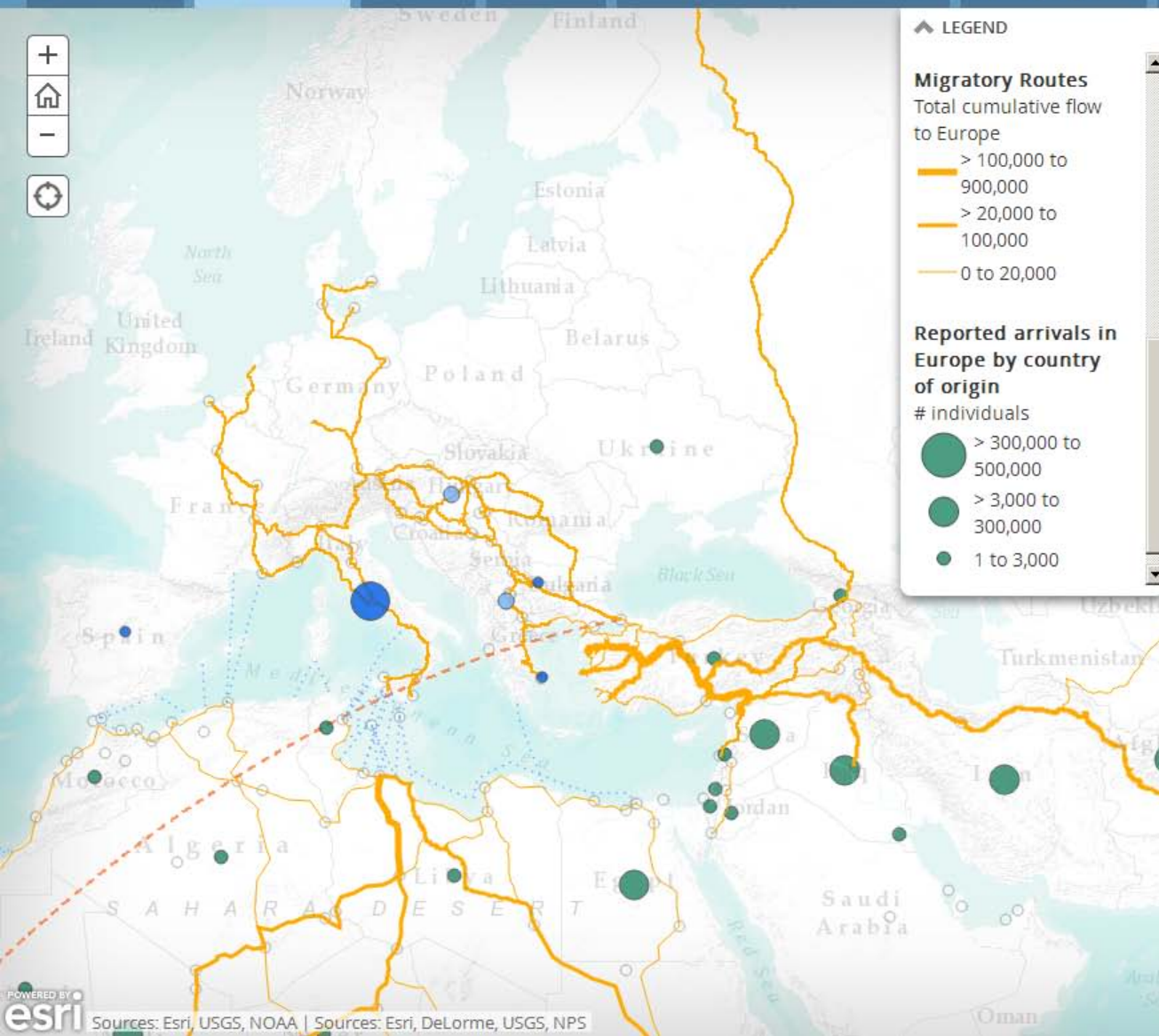
A woman wearing a patterned headscarf and a brown jacket sits in a dark, dilapidated room with peeling walls. She has her hand to her face in a gesture of distress. Two young children are sitting with her; one is wearing a bright pink jacket and looking towards the camera, while the other is wearing a grey jacket and resting their head on the woman's lap.

Refugee or Migrant?

Word choice matters.

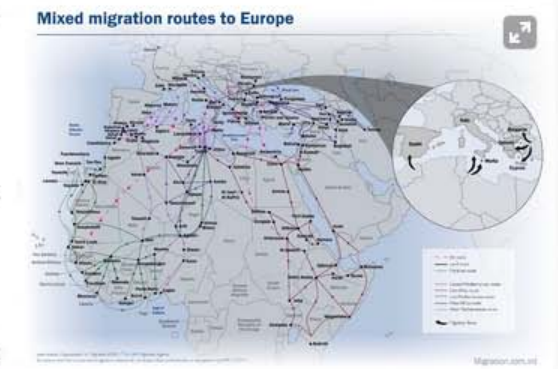
- Recent trends
- Transit routes**
- Stranded
- Relocated
- Internally displaced and refugees
- Missing migrants
- Office Network
- Documents

Since January 2017, 27,282 people have been traveling to Europe through various transit routes across Africa, Asia or the Middle East.

In 2016 387,739 people traveled to Europe through various transit routes across Africa, Asia or the Middle East.

Click on the yellow path for more information on the number of people that have been using the road since the beginning of 2016 (until 31 December 2016).

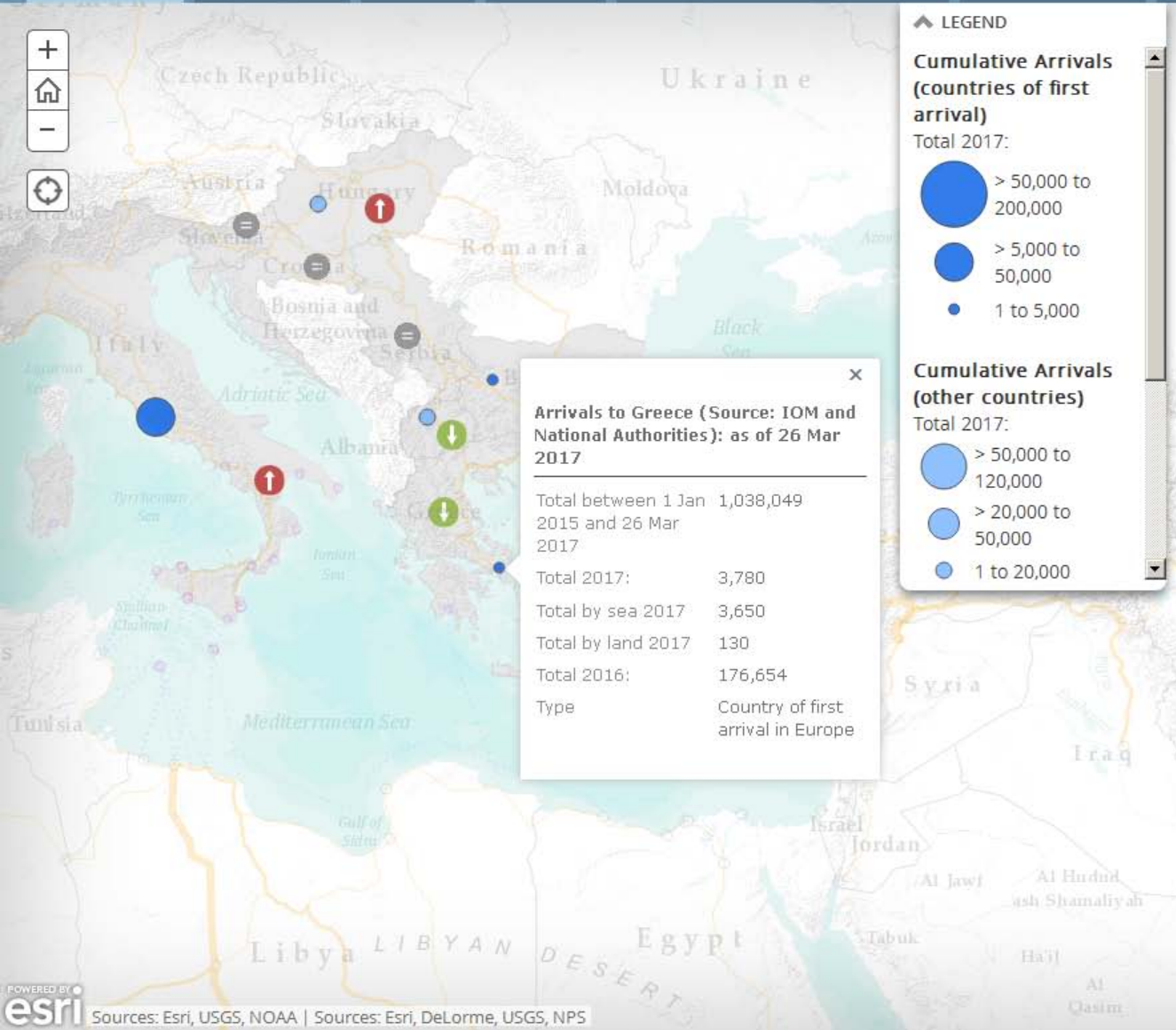

The green circles indicate the number and country of origin for people that were reported as arriving in Europe since earlier this year.

Click on the green circles for more information

Data Sources: IOM and National Authorities

- Recent trends
- Transit routes
- Stranded
- Relocated
- Internally displaced and refugees
- Missing migrants
- Office Network
- Documents

Arrivals to Greece (Source: IOM and National Authorities): as of 26 Mar 2017

Total between 1 Jan 2015 and 26 Mar 2017	1,038,049
Total 2017:	3,780
Total by sea 2017	3,650
Total by land 2017	130
Total 2016:	176,654
Type	Country of first arrival in Europe

LEGEND

Cumulative Arrivals (countries of first arrival)

Total 2017:

- > 50,000 to 200,000
- > 5,000 to 50,000
- 1 to 5,000

Cumulative Arrivals (other countries)

Total 2017:

- > 50,000 to 120,000
- > 20,000 to 50,000
- 1 to 20,000

27,282 arrivals to EUROPE 2017

26,589 by sea
693 by land
(updates as of 26 March 2017)

649 dead/missing - Mediterranean 2017

387,739 arrivals to EUROPE 2016
5,098 dead/missing - Mediterranean 2016

Recent trends

Countries of first arrival to Europe

Country	Arrivals		Percentage Change
	Previous week 13 Mar - 19 Mar	Current week 20 Mar - 26 Mar	
Italy	387	5,700	1,373%
Greece	426	414	-3%
Bulgaria	45	34	-24%
Sum of arrivals	858	6,148	617%

Main nationalities of arrivals (in descendant order):

To Italy: Ivory Coast, Guinea, Nigeria, Senegal, Gambia (January 2017)
Nigeria, Eritrea, Guinea, Ivory Coast, Gambia (January - December 2016)

To Greece: Syria, Algeria, Republic of Congo, Iraq, Kuwait (January 2017)
Syria, Afghanistan, Iraq, Pakistan, Iran (January - December 2016)

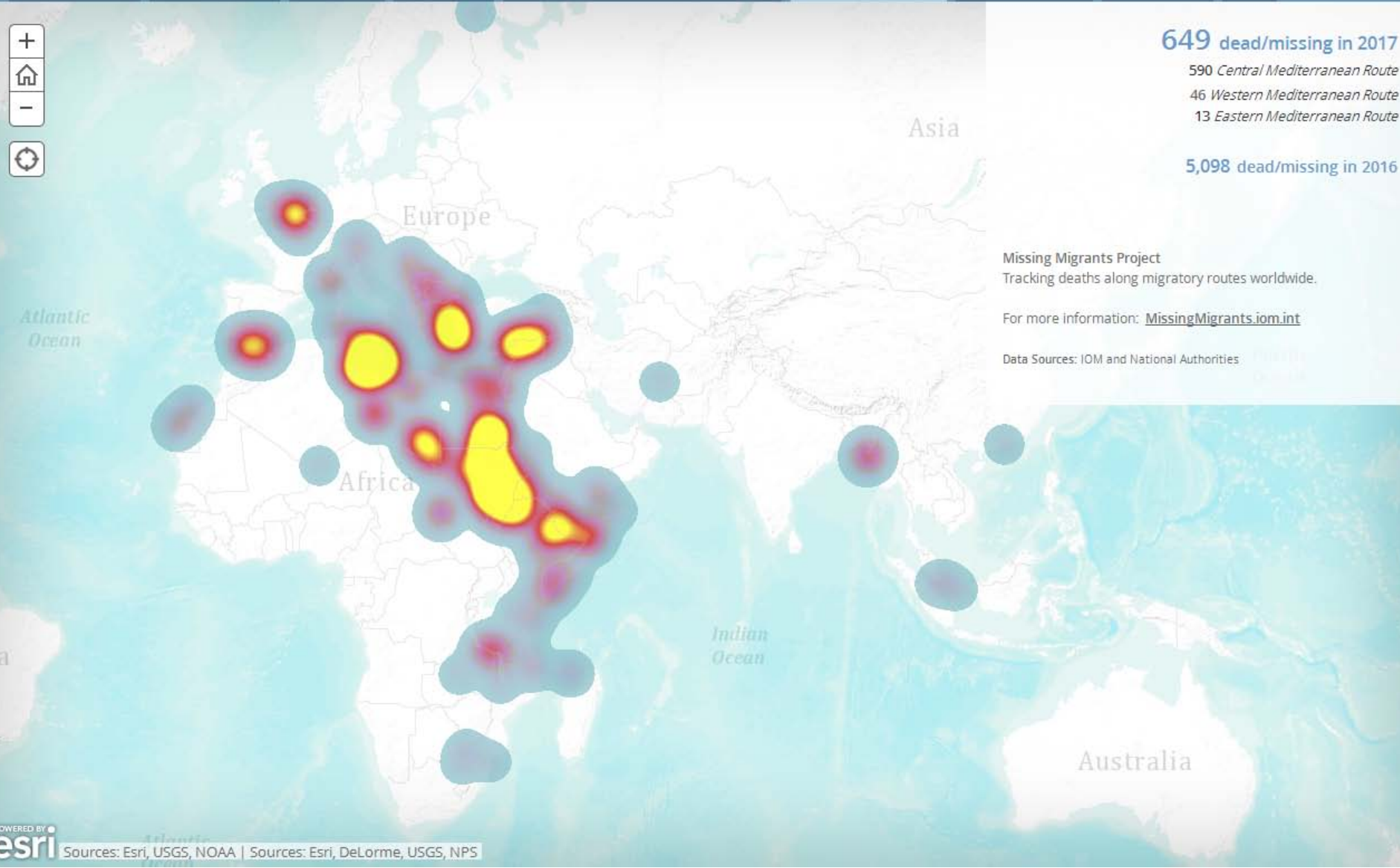
To Bulgaria: Afghanistan, Syria, Iran, Pakistan, Iraq (January 2017)
Afghanistan, Iraq, Syria, Pakistan, Iran (January - December 2016)

Other countries:

Hungary: On the period from 20 to 26 March, 7 arrivals were registered. This represents a **75% increase** from the previous period (4 registered arrivals, from 13 March to 19 March).
All other countries on the route have not registered any flow of

- Recent trends
- Transit routes
- Stranded
- Relocated
- Internally displaced and refugees
- Missing migrants**
- Office Network
- Documents
- ☰

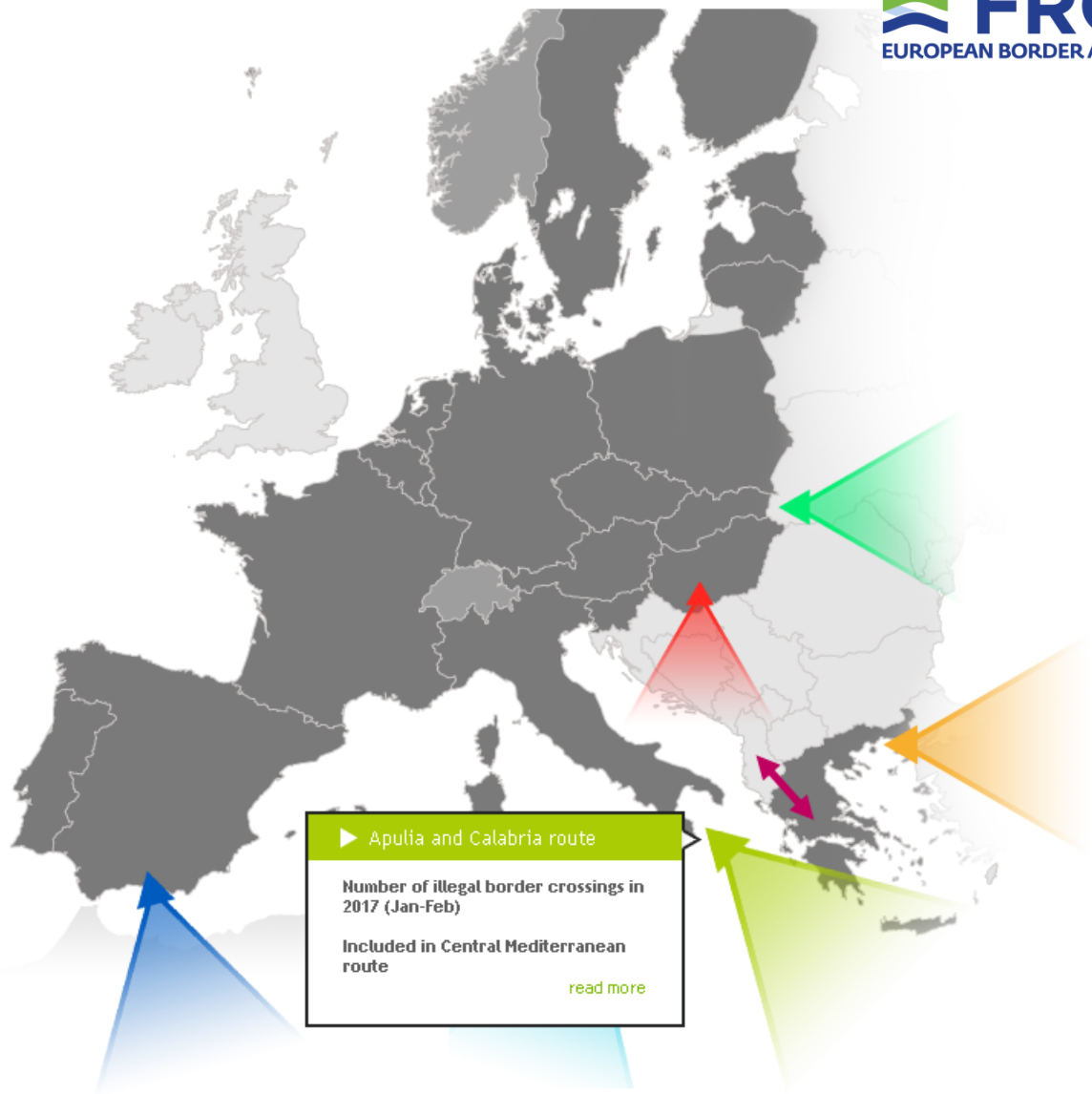

One of the biggest entry routes for migrants into the EU is via international airports.

Detections of illegal border-crossings statistics download (updated monthly)

- Main migratory routes into the EU / land & sea**
- ▶ Western African route
  - ▶ Western Mediterranean route
  - ▶ Central Mediterranean route
  - ▶ Apulia and Calabria route
  - ▶ Circular route from Albania to Greece
  - ▶ Western Balkan route
  - ▶ Eastern Mediterranean route
  - ▶ Eastern Borders route
- Schengen area
■ Schengen associate countries

▶ Apulia and Calabria route

Number of illegal border crossings in 2017 (Jan-Feb)

Included in Central Mediterranean route

[read more](#)

Source: FRAN and JORA data as of 3 March 2017. The data presented refer to detections of illegal border-crossing rather than the number of persons, as the same person may cross the external border several times. However, there is currently no EU system in place capable of tracing each person's movements following an illegal border-crossing. Therefore, it is not possible to establish the precise number of persons who have illegally crossed the external border.

Διαδραστικός χάρτης για αφίξεις στη Μεσόγειο.
 Πηγή: <http://frontex.europa.eu/trends-and-routes/migratory-routes-map/>

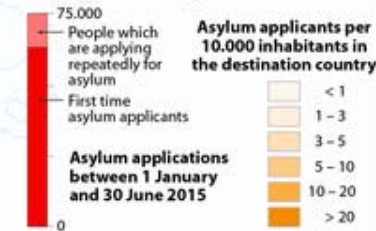
European Migrant Crisis 2015

Top Countries of Origin

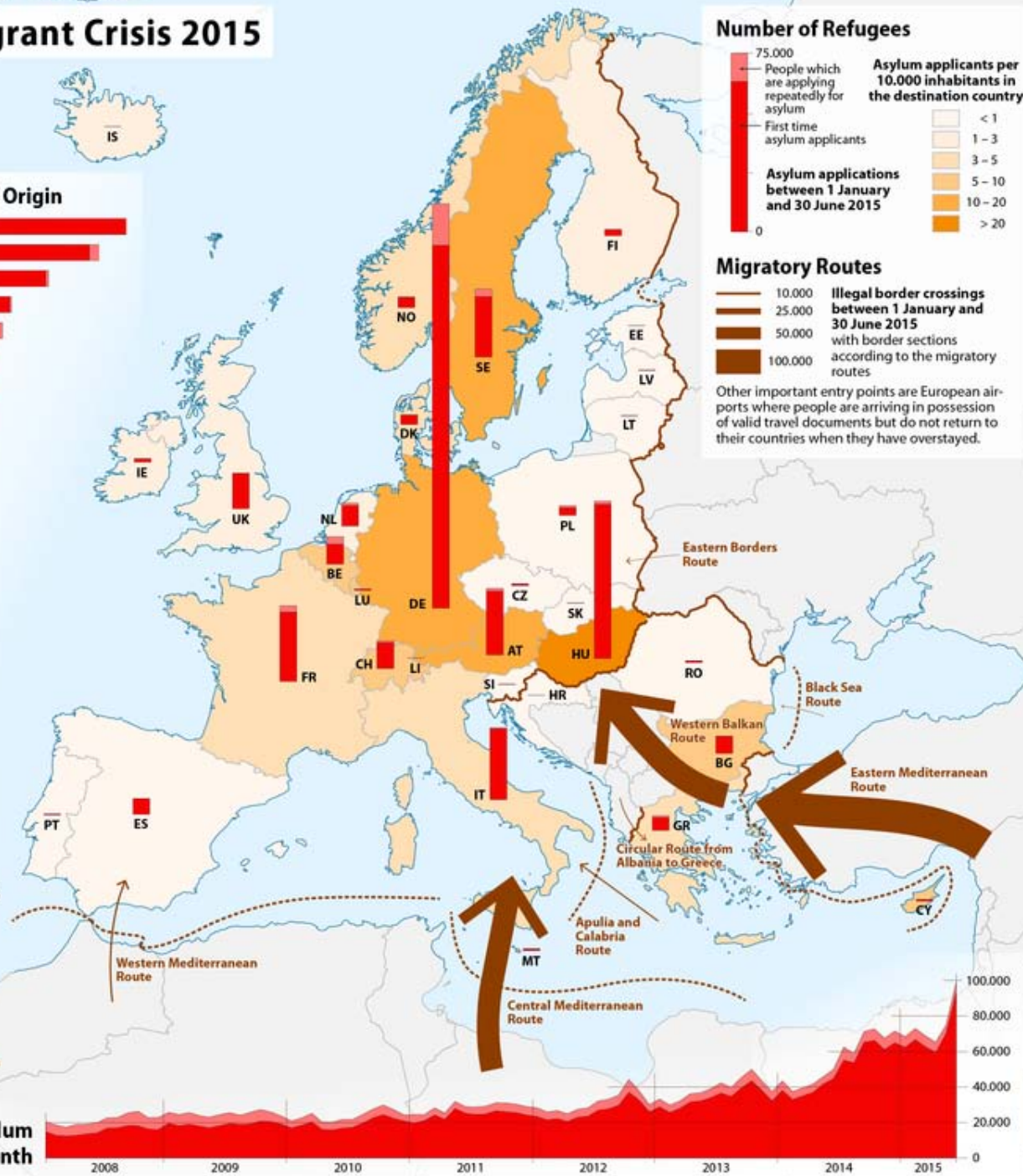

Quellen:
 • Asylum applicants: eurostat dataset migr_asypactzm
 • Migratory routes: FRONTEX Migratory Routes Map
 • Population data: eurostat dataset tps00001
 Data extraction date was 12 Sept. 2015

Number of Refugees

Migratory Routes

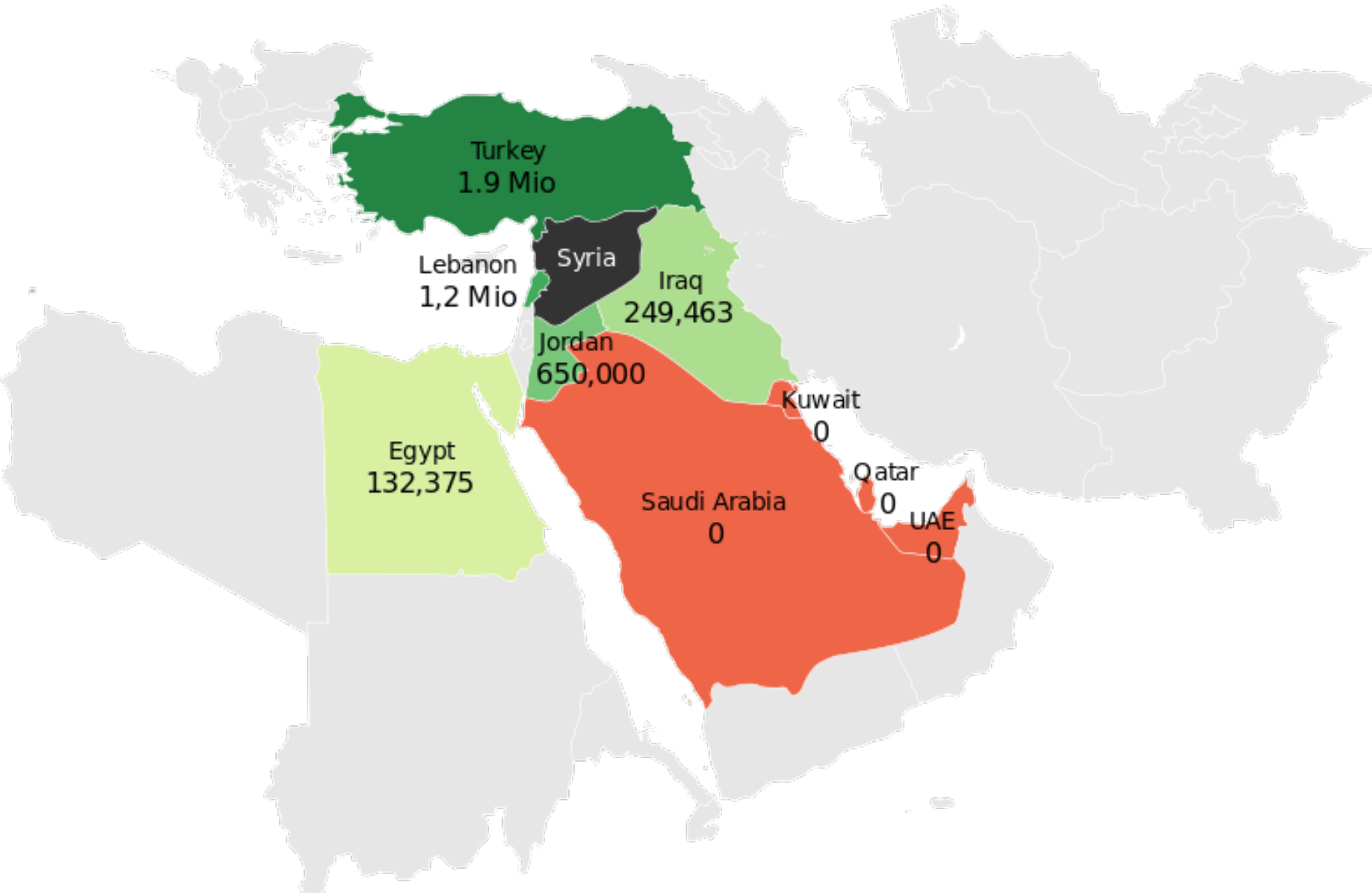

Number of asylum applicants per month

Asylum applications in EU and EFTA states between 1 January and 30 June 2015 according to Eurostat data.

Πηγή:
https://en.wikipedia.org/wiki/European_migrant_crisis

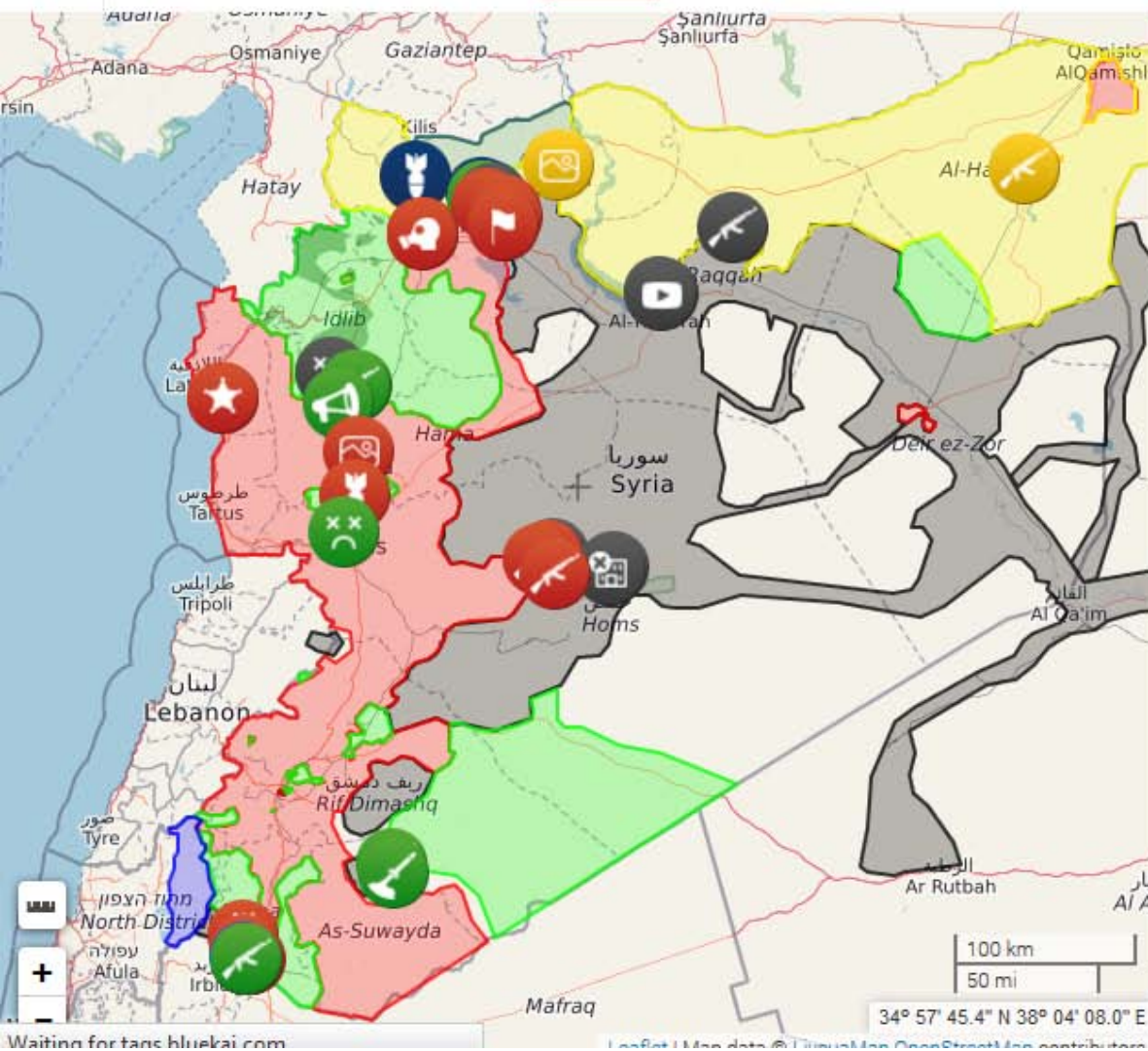

Syrian civil war refugees in neighboring states in the Middle East. The map indicates the number of refugees taken. Grey: no data. 5 September 2015.

Πηγή: <https://bit.ly/2r4dhvU>

EVENTS

TWEET US @lummideast

Updated on 14/02/2017 12:31:49

6 minutes ago

Comments

Another hideout dug in by ISIS uncovered by EuphratesShield forces in Al-Bab.

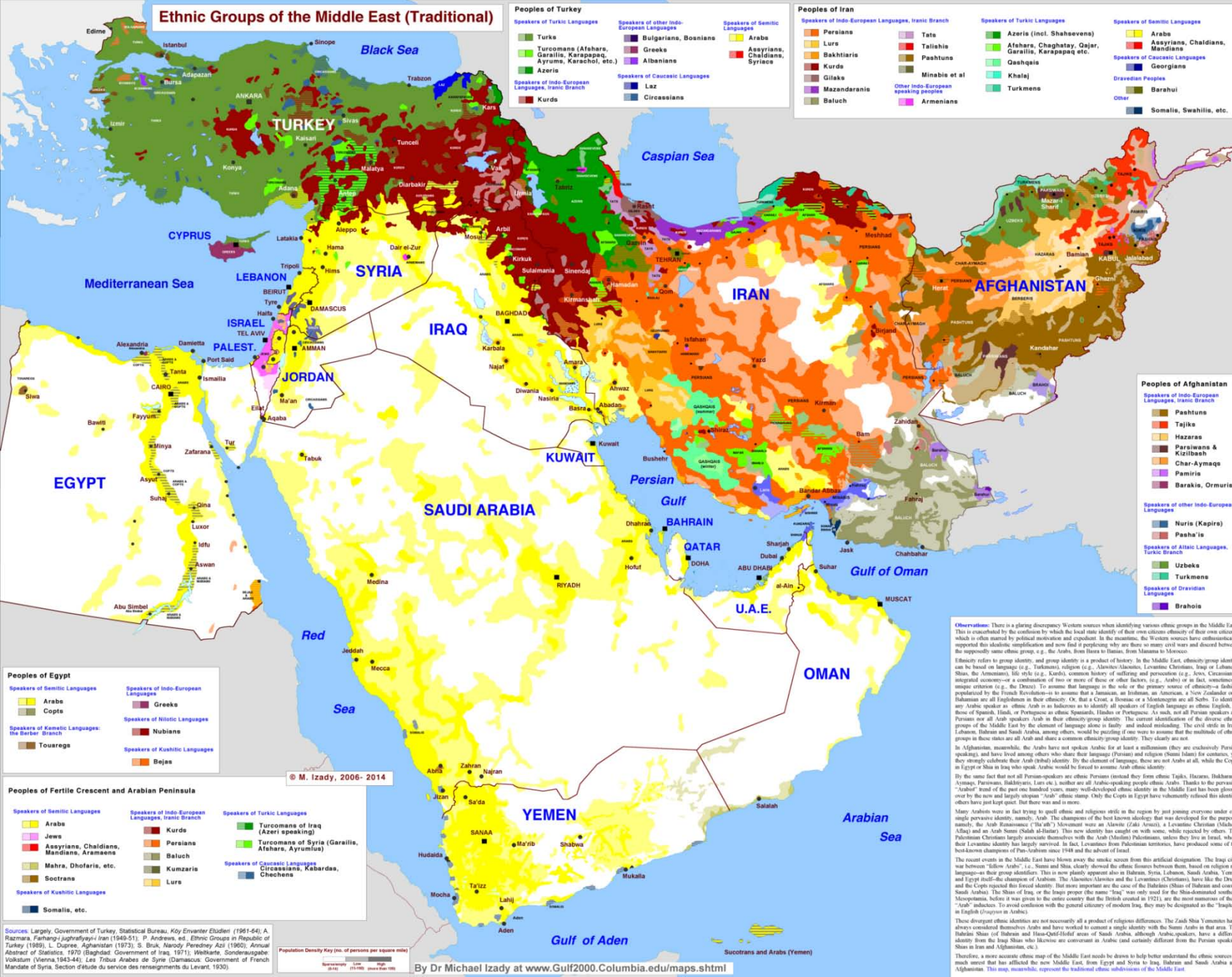

source

Tell friends

Ethnic Groups of the Middle East (Traditional)

Observations: There is a glaring discrepancy between sources when identifying various ethnic groups in the Middle East. This is exacerbated by the confusion by which the local state identity of their own citizens ethnicity of their own citizens, which is often marred by political motivation and expedient. In the meantime, the Western sources have unfortunately supported this idealistic complication and now find it perplexing why there are so many civil wars and discord between the supposedly same ethnic group, e.g., the Arabs, from Israel to Sudan, from Malaysia to Morocco.

Ethnicity refers to group identity, and group identity is a product of history. In the Middle East, ethnicity/group identity can be based on language (e.g., Turkic), religion (e.g., Alevis, Ahwazis, Levantine Christians, Iraqis or Lebanese Shia, the Armenians), life style (e.g., Kurds, common history of suffering and persecution (e.g. Jews, Circassians), integrated economy—or a combination of two or more of these or other factors, (e.g., Arabs) or in fact, sometimes a unique ethnicity (e.g., the Druse). To assume that language is the sole or the primary source of ethnicity is dubious, popularized by the French Revolutionists to assume that a Zanzibari, an American, a New Zealander or a Bahamian are to identify as an Englishman in their ethnicity. Or that a Croat, a Bosnian, or a Montenegrin are all Serbs. To identify any Arabic speaker as ethnic Arab is as ludicrous as to identify all speakers of English language as ethnic English, or those of Spanish, Hindi, or Portuguese as ethnic Spaniards, Indians or Portuguese. As such, not all Persian speakers are Persians nor all Arab speakers, Arab in their ethnicity/group identity. The current identification of the diverse ethnic groups of the Middle East by the element of language alone is faulty, and indeed misleading. The civil wars in Iraq, Lebanon, Bahrain and Saudi Arabia, among others, would be perplexing if one were to assume that the multitude of ethnic groups in these states are all Arab and share a common ethnicity/group identity. They clearly are not.

In Afghanistan, meanwhile, the Arabs have not spoken Arabic for at least a millennium (they are exclusively Persian speakers) and have lived among others who share their language (Persian) and religion (Shiite Islam) for centuries, yet they strongly celebrate their Arab (tribal) identity. By the element of language, these are not Arabs at all, while the Kurds in Egypt or Shia in Iraq who speak Arabic would be forced to assume Arab ethnicity.

By the same fact that not all Persian-speakers are ethnic Persians (instead they form ethnic Tajiks, Hazaras, Baluchans, Aymegs, Parsians, Bakhtiars, Lurs, etc.), neither are all Arabic-speaking people ethnic Arabs. Thanks to the pervasive "Arabist" trend of the past one hundred years, many well-developed ethnic identity in the Middle East has been dissolved over by the new and largely unspoken "Arab" ethnic identity. Only the Kurds in Egypt have vehemently refused this identity; others have just kept quiet, that there was and is none.

Many Arabists were in fact trying to quell ethnic and religious strife in the region by just joining everyone under one single pervasive identity, namely, Arab. The champions of the best known identity that was developed for this purpose, namely, the Arab Renaissance ("Nahda") Movement were an Alevis (Zaki Arslan), a Levantine Christian (Mikhael Aghaj) and an Arab Sunni (Salah al-Hadad). This new identity has caught on with some, while rejected by others. The Palestinian Christians largely associate themselves with the Arab (Muslim) Palestinians, unless they live in Israel, where their Levantine identity has largely survived. In fact, Levantines from Palestinian territories, have produced some of the best-known chessplayers of the world since 1948 and the onset of Israel.

The recent events in the Middle East have blown away the smoke screen from this artificial designation. The Iraq civil war between " fellow Arabs " (i.e., Sunnis and Shia, clearly showed the ethnic fissures between them, based on religion not language—nor their group identifiers. This is now clearly apparent also in Bahrain, Syria, Lebanon, Saudi Arabia, Yemen and Egypt (incl—the champions of Arabism). The Alevis/Alevis and the Levantine Christians have like the Druse and the Copts rejected this forced identity. But more important are the case of the Indians (Shias of India and coastal Saudi Arabia) the Shias of Iraq, or the Iraqis proper the same "Iraq" was only used for the Shia-dominated southern Mesopotamian "Iraq" it was given in the entire country that the British created in 1915, as the most northern of these "Arab" Indians. To avoid confusion with the general currency of modern Iraq, they may be designated as the "Iraqis" in English (Iraqis in Arabic).

These divergent ethnic identities are not necessarily all a product of religious differences. The Zaidi Shia Yemenites have always considered themselves Arabs and have worked to cement a single identity with the Sunni Arabs in that area. The Bahá'í Shias of Bahá'í and Haqqani/Hafizi areas of Saudi Arabia, although Arabic-speakers, have a different identity from the Iraq Shias who likewise are conversant as Arabic (and certainly different from the Persian speaking Shias in Iran and Afghanistan, etc.).

Therefore, a more accurate ethnic map of the Middle East would be drawn to help better understand the ethnic sources of much unrest that has afflicted the new Middle East, from Egypt and Syria to Iraq, Bahrain and Saudi Arabia and Afghanistan. This map, meanwhile, represent the traditional ethnic subdivisions of the Middle East.

Sources: Largely, Government of Turkey, Statistical Bureau, *Kıy Envanter Elitleri* (1961-64); A. Razmara, *Faahang jaghrayavi* (Iran 1949-51); P. Andrews, ed. *Ethnic Groups in Republic of Turkey* (1989); L. Dupree, *Afghanistan* (1973); S. Bak, *Nahdy Pershiy Adl* (1960); Annual Abstract of Statistics, 1970 (Baghdad: Government of Iraq, 1971); Weikarte, *Sonderausgabe Volkstum* (Vienna 1943-44); *Les Tribus Arabes de Syrie* (Damascus: Government of French Mandate of Syria, Section d'étude du service des renseignements du Levant, 1930).

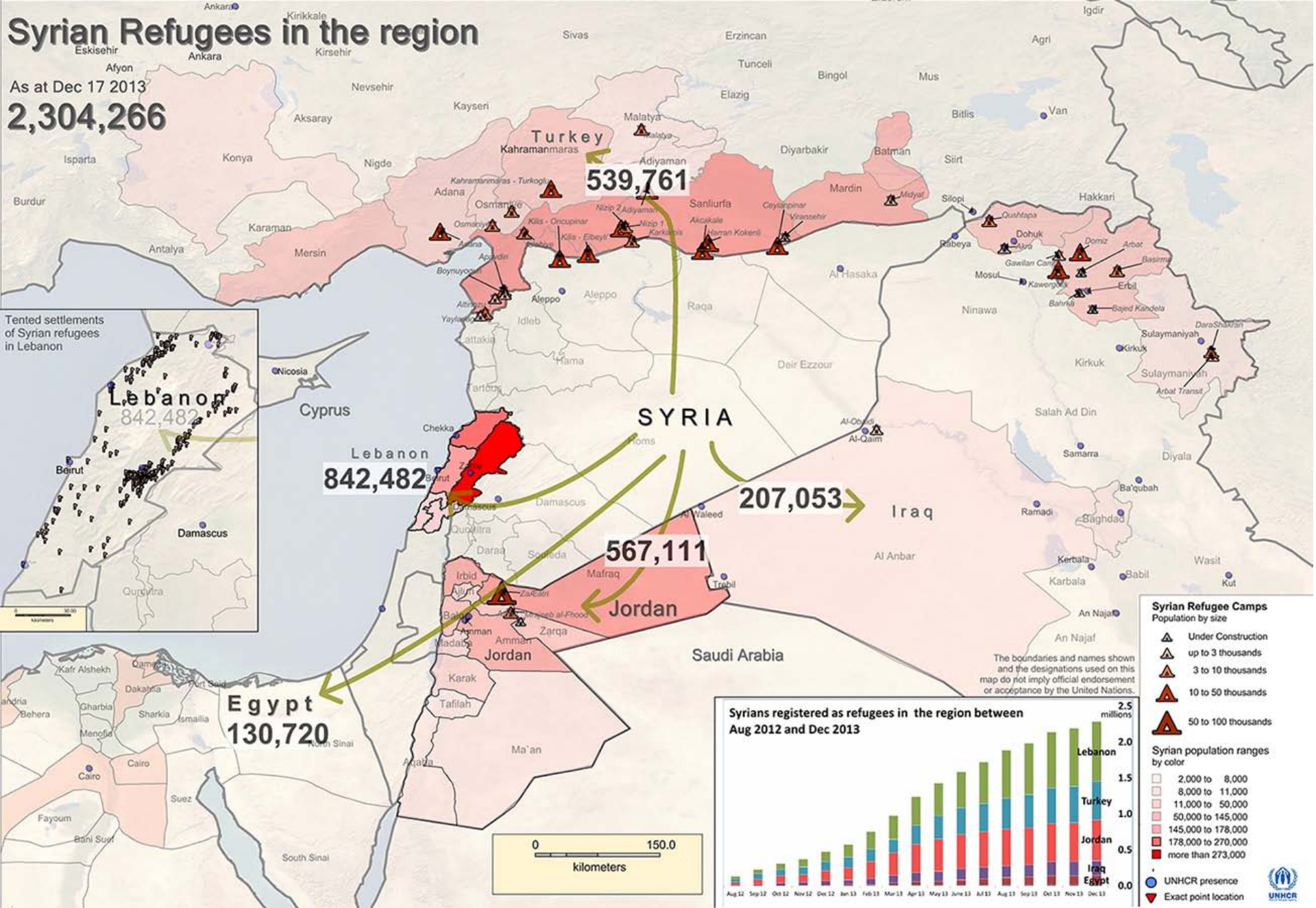
By Dr Michael Izady at www.Gulf2000.Columbia.edu/maps.shtml

The ethnic groups of the Middle East. Πηγή: <http://www.vox.com/a/maps-explain-the-middle-east>

Syrian Refugees in the region

As at Dec 17 2013
2,304,266

Oil and Gas in the Middle East. Πηγή: <http://www.vox.com/a/maps-explain-the-middle-east>

Ας έχουμε στο νου μας ότι οι χάρτες χρησιμοποιούνται συχνά για να «εικονογραφήσουν» σχόλια για την επικαιρότητα, απόψεις, προτάσεις, προβλέψεις, ιδεολογικές ερμηνείες, σχέδια, βλέψεις και λοιπές προσεγγίσεις. Γι' αυτό χρειάζεται πάντα να αξιολογείται ανάλογα η πληροφορία και η πηγή του χαρτογραφικού υλικού.

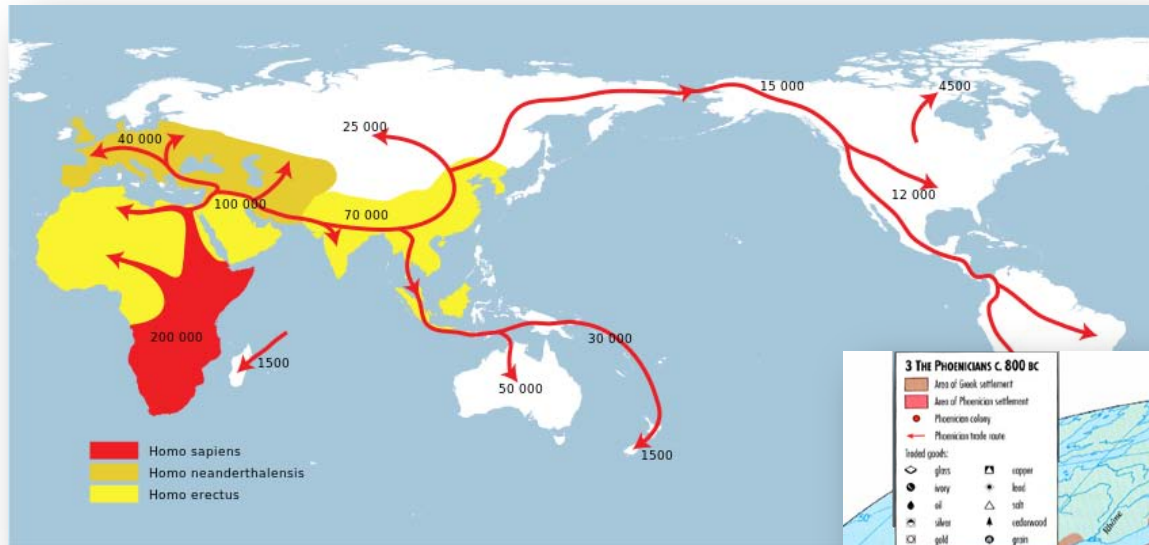

Carlos Caballero, ένα σκίτσο για τον μικρό Αϊλάν.

Πηγή: <https://bit.ly/2HR2pLx>

Το φαινόμενο των μετακινήσεων των πληθυσμών εμφανίζεται σε όλη τη διάρκεια της ανθρώπινης ιστορίας. Και σε αυτή την περίπτωση οι χάρτες μπορούν να μας βοηθήσουν να κατανοήσουμε τις συνθήκες, το ιστορικό πλαίσιο και τις ιδιαιτερότητες κάθε εποχής.

A map of early human migrations. Spreading of Homo sapiens

Πηγή: <https://bit.ly/213b0s9>

How ancient Phoenicians spread from Lebanon across the Mediterranean

Πηγή: <https://bit.ly/1j2rmj>

...και πάλι μας βοηθά να έχουμε ξεκαθαρίσει ορισμούς και ορολογία σχετικά με τις μετακινήσεις πληθυσμών:

πχ:

Αιτία: 'απωθητικοί' παράγοντες (πείνα, φτώχεια, ανεργία, πολιτικές/θρησκευτικές/φυλετικές διώξεις) ↔ 'ελκυστικοί' παράγοντες (αναζήτηση καλύτερης ζωής)
εθελούσια ↔ αναγκαστική ή οργανωμένη μετανάστευση

(καταναγκασμός vs. πειθώ)

Διάρκεια: προσωρινή ↔ μόνιμη (πρόθεση επιστροφής ή μη / εποχιακή, ΣΚ)

Προορισμός: εσωτερική / εξωτερική μετανάστευση (σύνορα)
αστυφιλία / αποικισμός

{ συνεχείς μετακινήσεις πληθυσμών από την αρχή της παγκόσμιας ιστορίας
μέχρι σήμερα }

20ός αι.: ο Αιώνας της Μετανάστευσης

Ενδεικτικό Χρονολόγιο

Χώρες και περιοχές όπου σημειώθηκαν πολεμικές συρράξεις

Μπόερς
Σαουδική Αραβία
Ρωσο-ιαπωκικοί πόλεμοι
Μεξικό
Βαλκάνια
Οθ. Αυτοκρατορία
Ιρλανδία
Τουρκία
Αίγυπτος
Ισπανία
Ινδία
Πακιστάν
Βιενά,
Κούβα
Αφρική X 17 χώρες
Κίνα
Τσεχοσλοβακία
Νιγηρία
Καμπότζη
Ιρλανδία
Χιλή
Καμπότζη-Βιετνάμ,
Ουγκάντα-Τανζανία
Φώκλαντ
Ιράν-Ιράκ
Κόλπος
Ισραήλ-Παλαιστίνη
Υεμένη
Λίβανος
Αφγανιστάν
Γιουγκοσλαβία
Κόσοβο
Β. Κορέα
Νιγηρία
Λιβερία
Α. Τιμόρ
ΗΠΑ

Εκβιομηχανοποίηση
Μεταφορές
Κρίση αγροτική
Οικονομική ύφεση

Οκτωβριανή Επανάσταση
Α΄ Π.Π.

Great Depression, ΗΠΑ

Β΄ Π.Π.
Διάσκεψη της Γιάλτας

Δημιουργία του ΝΑΤΟ
Ίδρυση UNHRC
Σύμφωνο Βαρσοβίας
Ίδρυση ΕΟΚ

Μάης του '68

Περεστρόικα
Πτώση του Τείχους του Βερολίνου
Εφεύρεση WWW

Δίδυμοι Πύργοι

1900

1910

1920

1930

1940

1950

1960

1970

1980

1990

2000

2010

2017

Γενοκτονία των Selk'na, Χιλή
Μαζικές μεταναστεύσεις προς ΗΠΑ, Αυστραλία
Γενοκτονία των Herero and Namaqua (ΝΔ Αφρική)

Γενοκτονία Ελλήνων, Αρμενίων, Ασσυρίων

Ανταλλαγή πληθυσμών / διώξεις
U.S. Immigration Act of 1924
Μεταναστευτικά πρακτορεία...

Μετακινήσεις πληθυσμών στην ΕΣΣΔ
(εθνικές+κοινωνικές ομάδες)

Εκκαθαρίσεις από Ναζί: εβραίοι, σλάβοι, ρομά....

Διαχωρισμός Ινδίας-Πακιστάν: 14. εκ. πρόσφυγες

Πόλεμος Αλγερίας 1.2 εκ. πρόσφυγες
Γενοκτονία στη Γουατεμάλα

Πόλεμος Μπιάφρα: 2 εκ. πρόσφυγες
Γενοκτονία στο Μπαγκλαντές

Γενοκτονία Πολ Ποτ στην Καμπότζη: 2.000.000
Εισβολή στην Κύπρο: 200.000 πρόσφυγες

Ναγκόρνο-Κααμπάχ: 800.000. πρόσφυγες
Βοσνία Ερζεγοβίνη, 200.000
Εμφύλιος σε Τατζικιστάν: 600.000 πρόσφυγες
Γενοκτονία στη Ρουάντα 800.000-1.000.000

ΗΠΑ εισβολή στο Ιράκ: 1.9 εκ. πρόσφυγες

Γενοκτονία των Yazidis από τον ISIS
Εμφύλιος στην Κολομβία: 5.8 εκ. πρόσφυγες
Συρία, 12 εκ. πρόσφυγες (7.6 εκ. εσ.)

Εμφύλιος στο Σουδάν: 2.2 εκ. πρόσφυγες

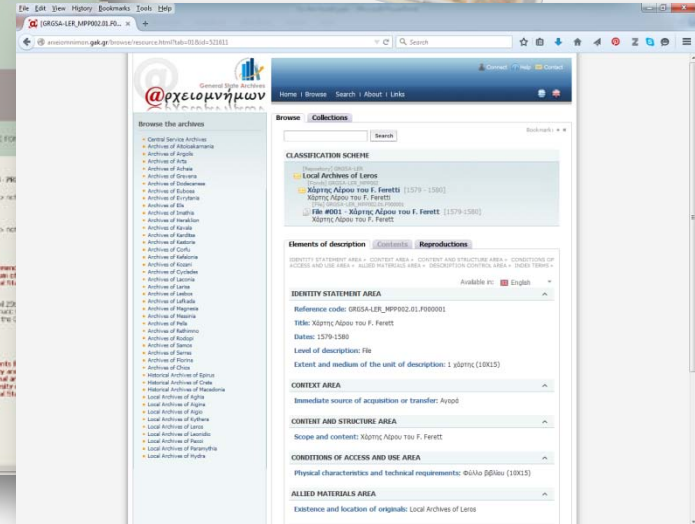
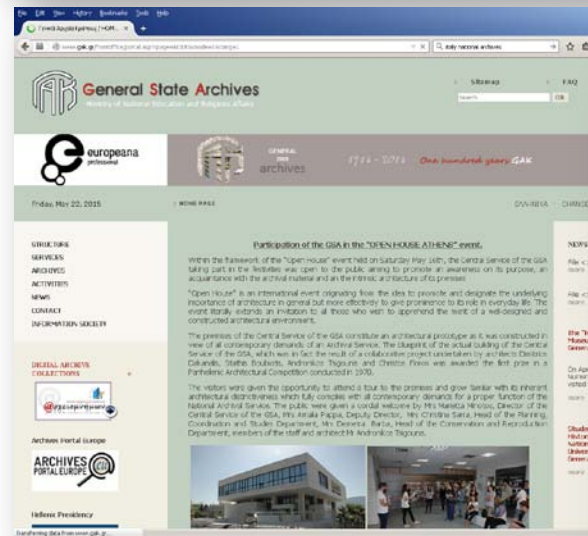
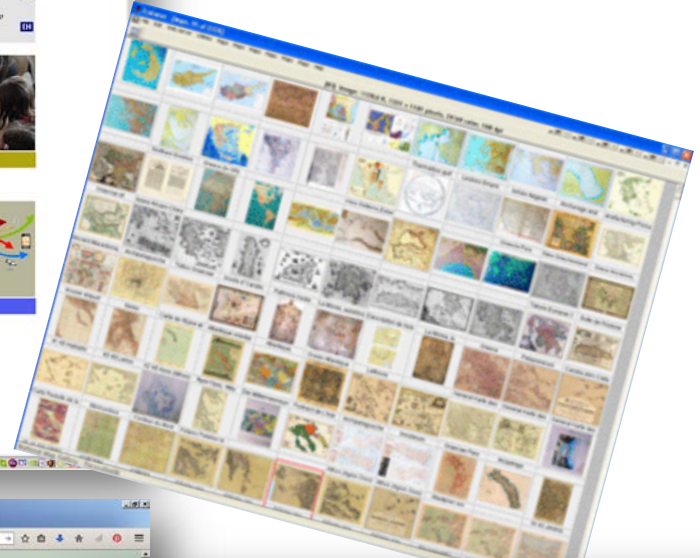

Πού θα βρω χάρτες;

Μπορούμε να βρούμε ιστορικούς χάρτες για να κατανοήσουμε και να μελετήσουμε το φαινόμενο των μεταναστευτικών ροών στο παρελθόν στο διαδίκτυο αλλά και σε αρχειακούς φορείς και ιδρύματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

- Στο Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς, www.maplibrary.gr
- Στις συλλογές των Γενικών Αρχείων του Κράτους <http://arχειomnimon.gak.gk>

Σε Ψηφιακές Χαρτοθήκες στο Διαδίκτυο

πχ:

- **Αρχεία**

(<http://www.nationalarchives.gov.uk/>)

- **Βιβλιοθήκες**

(<http://gallica.bnf.fr/html/und/cartes/cartes> και

http://dpc.uba.uva.nl/cgi/i/image/image-idx?sid=d1437d78dabb9528f1258c669a930433;type=boolean;view=thumbnail;c=carto;;rgn1=carto_tr;q1=Karikaturen)

- **Συλλογές**

(<http://www.davidrumsey.com/>)

- **Χαρτοθήκες** (www.icgc.cat)

- **Χαρτογραφικές εφαρμογές**

(<http://www.oldmapsonline.org/>)

• ...

Proportions des populations musulmanes, grecques et arméniennes en Asie-Mineure d'après la statistique officielle de 1914.

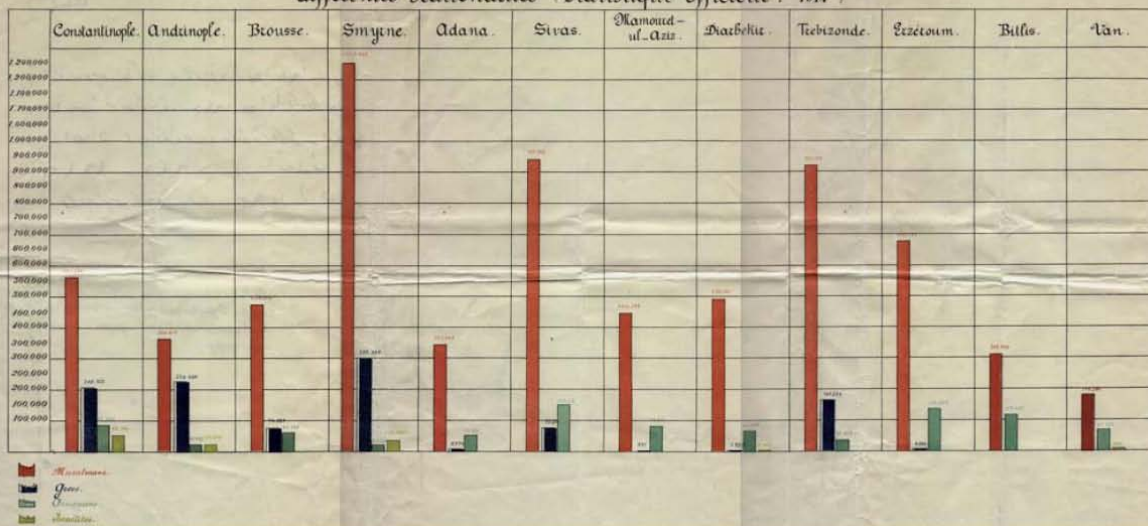
Statistique officielle de 1914.

VILAYETS.	MUSULMANS	GRÈCS	ARMÉNIENS	VILAYETS.	MUSULMANS	GRÈCS	ARMÉNIENS	VILAYETS.	MUSULMANS	GRÈCS	ARMÉNIENS
ANDRINOPLE.	560.413	224.680	19.775	BARDAQLLES- (Sanjak)	149.965	8.550	2.474	KONIAH.	750.712	25.150	12.971
ADANA.	541.905	8.974	52.030	DIARBEKIR.	492.101	1.955	55.950	KUTAHIA (Sanjak)	505.548	8.755	4.548
ADALIA (Sanjak)	255.762	12.585	650	DJANIK (Sanjak)	265.950	98.759	27.519	MARASCH (Sanjak)	152.645	54	32.512
ANGORA.	877.295	20.240	51.556	ERZEROUH.	675.297	4.864	154.577	METECHA (Sanjak)	188.918	19.923	12
ALEP.	576.520	21.954	16.845	ESKI-CHEHIR (Sanjak)	140.678	2.615	3.592	NIGDE (Sanjak)	227.160	58.512	4.950
AIDIN (Sagrae.)	3.249.967	299.097	20.287	ISMIDT (Sanjak)	224.859	10.048	55.852	OSPA (Sanjak)	149.584	2	16.718
BITLIS.	599.999	---	117.492	TECH-IL (Sanjak)	102.024	2.507	541	SIVAS.	959.255	75.324	117.029
BOLJ. (Sanjak)	599.281	5.194	2.976	KARA-BESSAR (Sanjak)	277.659	652	7.459	TEBIZONDE.	921.128	161.574	58.899
BROUSSE.	474.111	74.927	60.119	KARASSI (Sanjak)	559.804	97.497	8.458	TCHATALIDJA (Sanjak)	20.048	56.791	842
CESARIE (Sanjak)	184.194	26.898	30.174	KASTAMUNI.	727.502	20.958	8.959	VAN.	179.580	1	17.790
CONSTANTINOPLE.	540.151	205.752	87.880	KHARPOUT.	146.578	974	79.821	ZOR (Sanjak)	65.770	15	252

Χάρτης του 1914 που δείχνει τα επίσημα νούμερα της απογραφής του 1914 της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Από το σύνολο των 20.975.345 ατόμων ο ελληνικός πληθυσμός στα 1.792.206 άτομα.

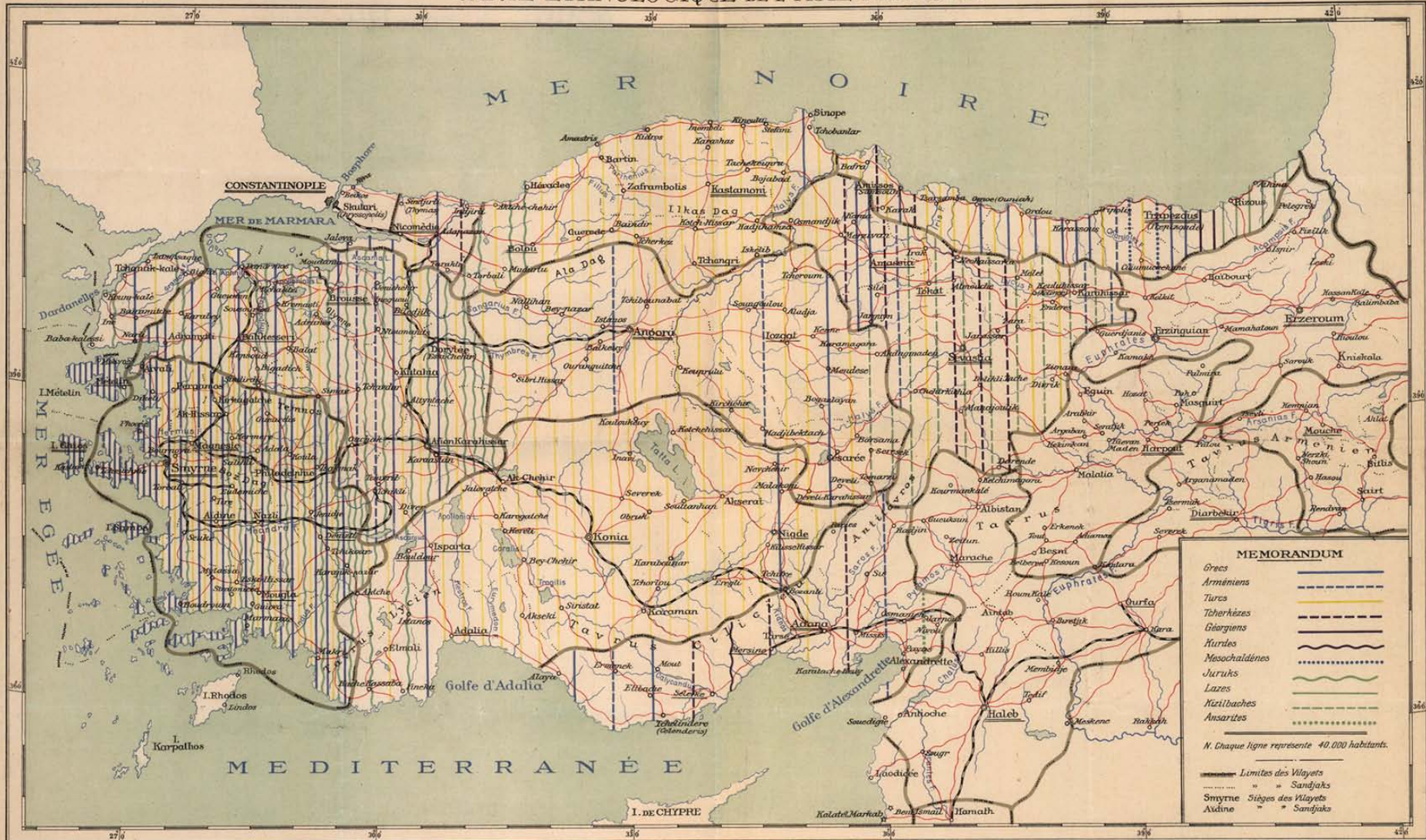
Πηγή: <https://bit.ly/1LSbtJa>

différentes Nationalités (statistique officielle : 1914)

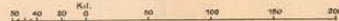
CARTE ETHNOLOGIQUE DE L'ASIE MINEURE

OCTOBRE 1921

LITHOGRAPHIE DU SERVICE CARTOGRAPHIQUE DE L'ARMÉE HELLENIQUE

Echelle 1:3 000 000

Εθνολογικός χάρτης Μικράς Ασίας, 1921. Πηγή: ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ

CARTE D'ÉTABLISSEMENT DES RÉFUGIÉS RURAUX ET URBAINS EN GRÈCE
(1923-1926)

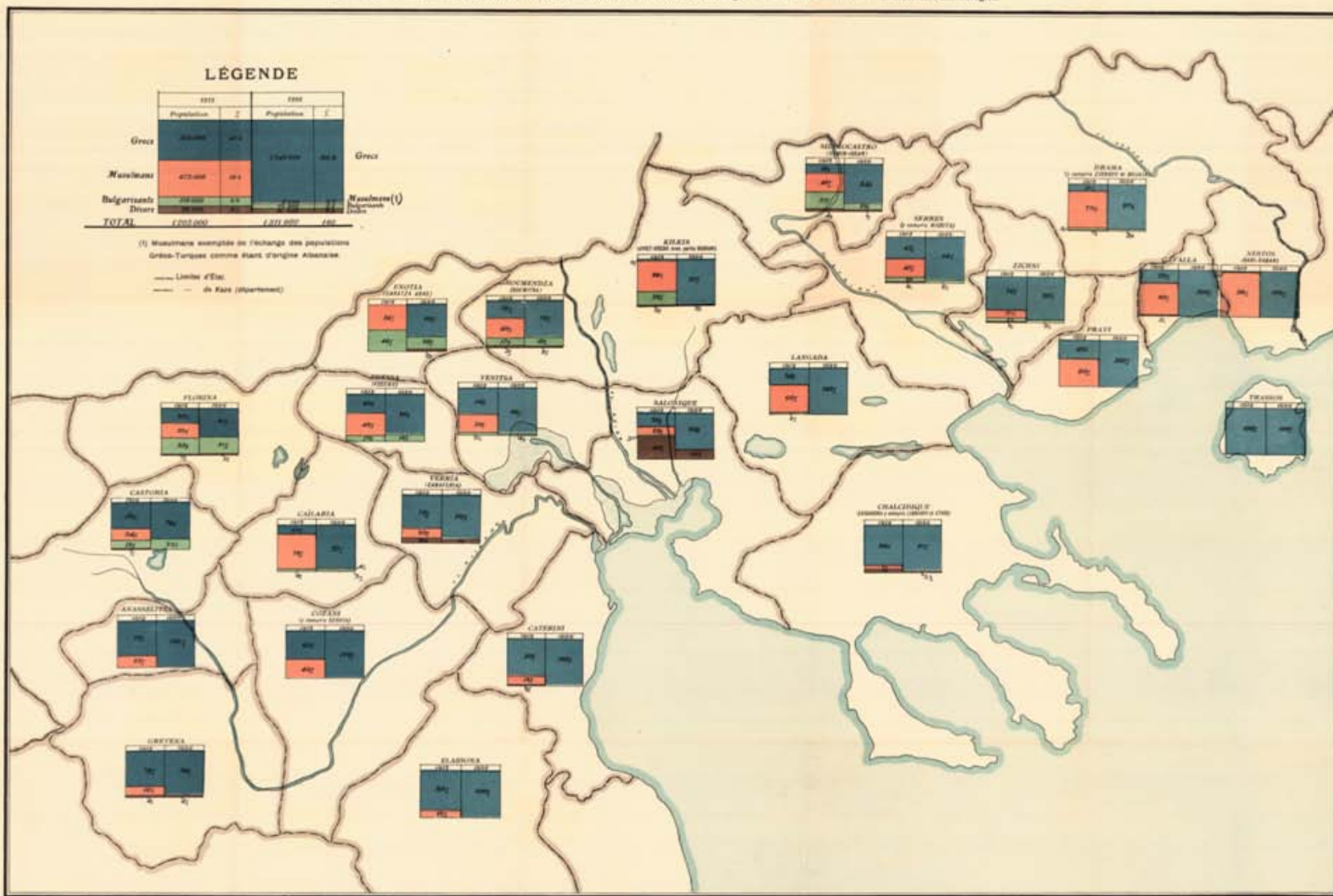
Χάρτης της Κοινωνίας των Εθνών με τις αστικές και αγροτικές εγκαταστάσεις των ελλήνων προσφύγων 1923-1926.

Πηγή: Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς.

CARTE ETHNOGRAPHIQUE DE LA MACÉDOINE HELLÉNIQUE

INDIQUANT LA PROPORTION ENTRE LES DIVERS ÉLÉMENTS ETHNIQUES EN 1912 (AVANT LES GUERRES BALKANIQUES) ET 1926 (APRÈS L'INSTALLATION DES RÉFUGIÉS)

Préparée sur la base des Recensements de 1913 et 1920, ainsi que des Statistiques du Ministère de l'Assistance Publique Hellénique, de la Commission Mixte d'échange des populations Gréco-Turques, de la Commission Mixte pour l'émigration volontaire des populations Grecques et Bulgares, et de la Commission d'Établissement des Réfugiés.

Εθνογραφικός χάρτης της Μακεδονίας από την Επιτροπή Αποκατάσεως Προσφύγων, 1926.

Πηγή: Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς.

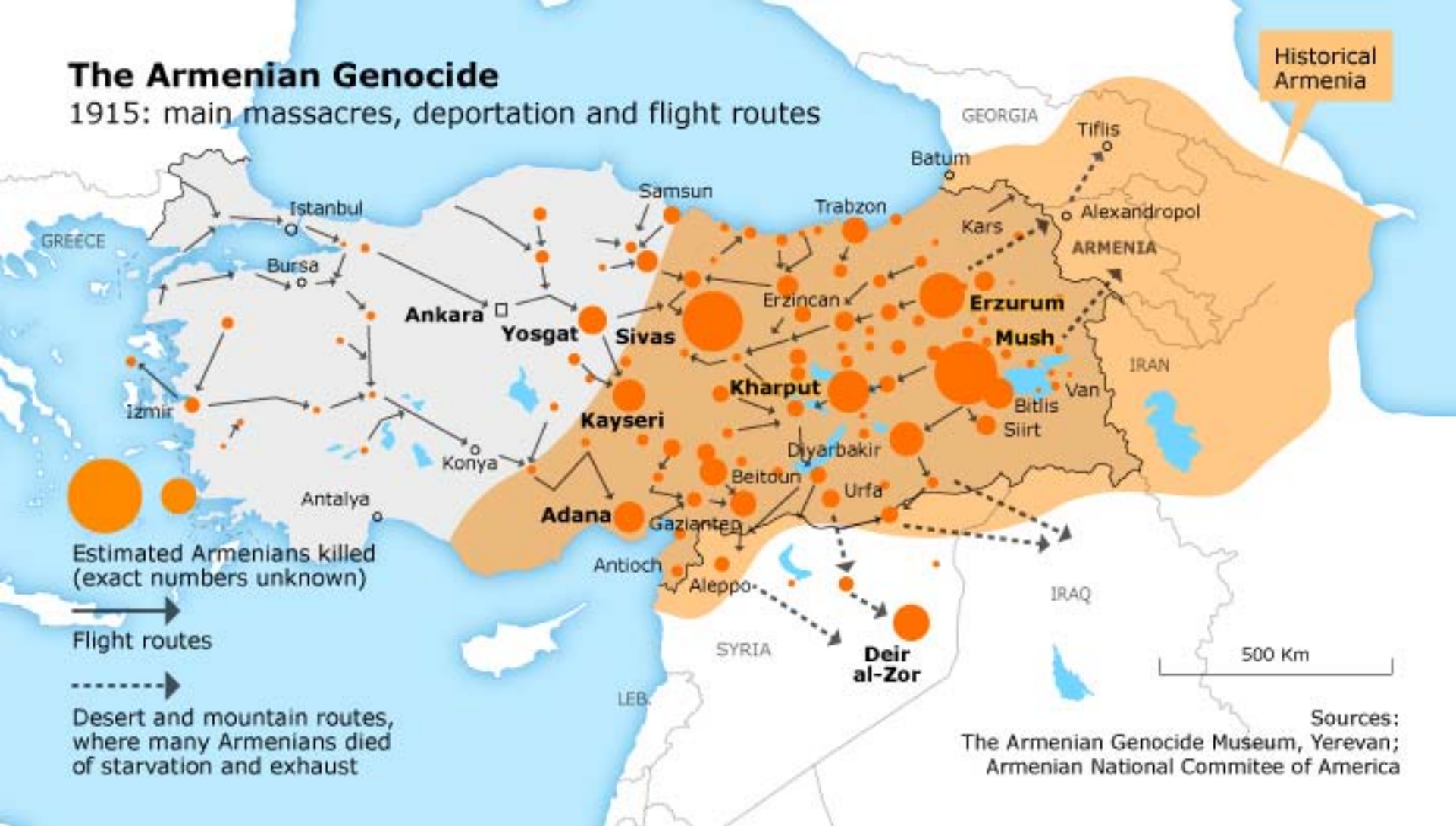

The Armenian Genocide

1915: main massacres, deportation and flight routes

Η Γενοκτονία των Αρμενίων, 1915
Πηγή: <http://www.vox.com/a/world-war-i-maps>

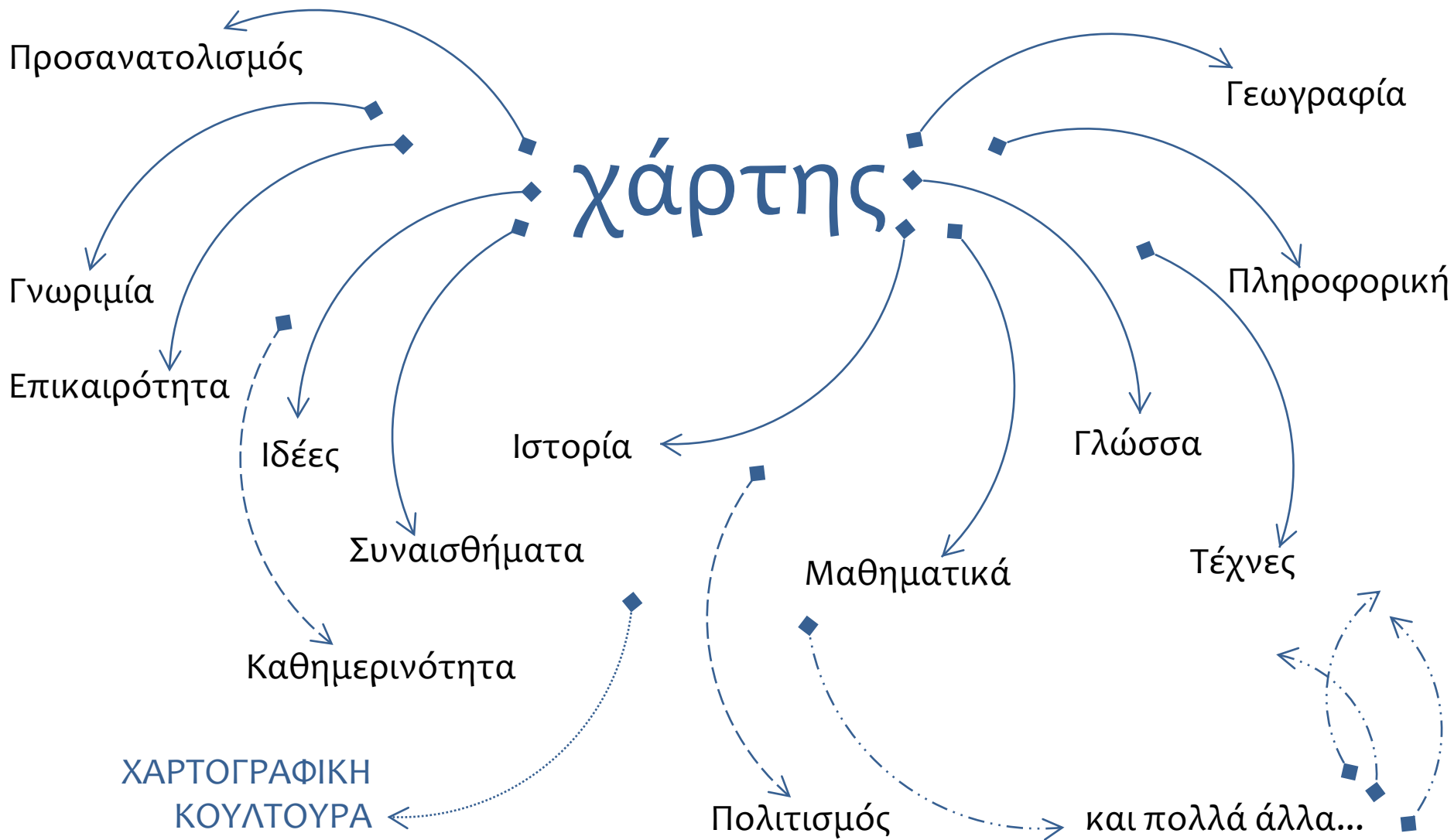
Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω έναν χάρτη ως εκπαιδευτικός;

- Για να κατανοήσω εγώ ο ίδιος πρώτα τα φαινόμενα που σχετίζονται με τις μεταναστευτικές ροές διαχρονικά.
- Ως εκπαιδευτικό εργαλείο στην τάξη.

Ο Χάρτης ως:

A. ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

B. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ

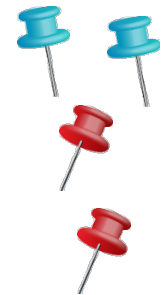

Παιχνίδι γνωριμίας σε μάθημα άτυπης εκπαίδευσης για παιδιά ή/και ενήλικες πρόσφυγες:

- Δείχνουμε έναν χάρτη, στον οποίο φαίνονται η χώρα μας και οι χώρες προέλευσης των μαθητών και σημειώνουμε την τοποθεσία στην οποία βρισκόμαστε (με πινέζα, μαρκαδόρο κλπ)
- Συστηνόμαστε και ζητούμε από τους μαθητές να συστηθούν (όνομα, ηλικία κλπ) και να σημειώσουν στον χάρτη τον τόπο καταγωγής τους.

1. Ας συστηθούμε!

Παιχνίδι σε μάθημα άτυπης εκπαίδευσης για παιδιά ή/και ενήλικες πρόσφυγες:
Σκοπός: να ενθαρρύνουμε τους μαθητές να εκφράσουν συναισθημάτα σε σχέση με τη θέση τους, την αντίληψη και τις προσδοκίες τους από τον κόσμο.

2. Εκπαιδευτικό παιχνίδι 1

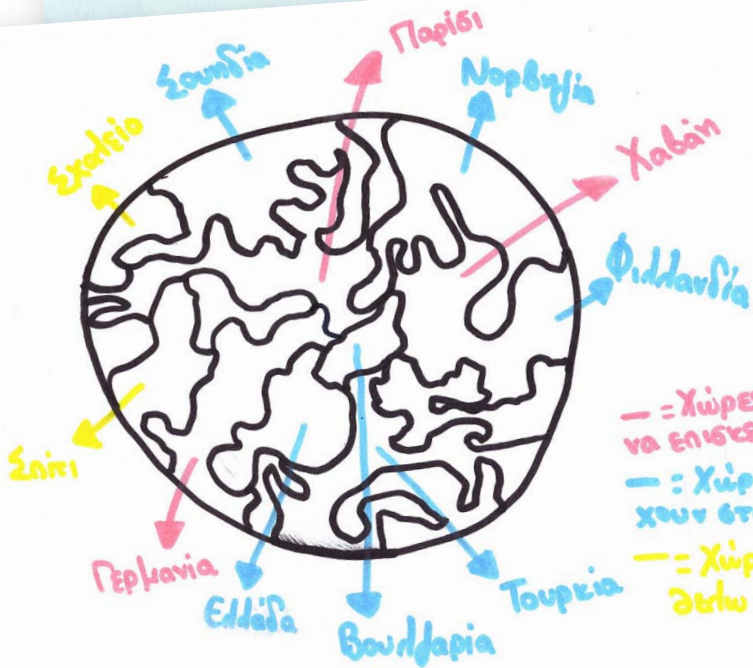
- Δίνουμε λευκές σελίδες και χρώματα και ζητούμε από τους μαθητές να ζωγραφίσουν έναν χάρτη του κόσμου όπως τον έχουν στο μυαλό τους. Επισημαίνουμε ότι θέλουμε μια ελεύθερη ζωγραφιά και δε χρειάζεται ακρίβεια στα σχήματα.
- Αν θέλουν μπορούν να σημειώσουν τη χώρα τους, τις χώρες που θέλουν να επισκεφτούν, τις χώρες που αγαπούν, τις χώρες που δεν τους αρέσουν κλπ
- Από τους μεγαλύτερους μαθητές μπορούμε να ζητήσουμε να χρησιμοποιήσουν διαφορετικά χρώματα ή σύμβολα για κάθε θέμα που βάζουν στη ζωγραφιά τους πχ. με μπλε σημειώνω την χώρα μου και με κόκκινο τις χώρες που θέλω να επισκεφτώ. Σε αυτή την περίπτωση μπορούν να φτιάξουν και ένα μικρό υπόμνημα στο οποίο να εξηγούν τι σημαίνουν τα χρώματα ή τα σύμβολα που διάλεξαν.

"Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΑΣ ΣΕ ΜΟΡΦΗ ~~ΠΑΤΑΤΑΣ~~ ΠΑΤΑΤΑΣ,

• Χώρες που
θέλω να
πρω

• ΔΕΝ θέλω
να είναι
αλλά
θέλω
να πρω

-- = Χώρες που θέλω να επισκεφτώ.
— : Χώρες που υπάρχουν στη γη.
— = Χώρες που δεν θέλω να πάω

-- = Θέλω να πάω
— = Δεν θέλω να πάω

Ζωγραφιές παιδιών Δημοτικού από εκπαιδευτικά προγράμματα του Α.Χα.Κ. με θέμα «Ο Κόσμος μας»

Παιχνίδι σε μάθημα άτυπης εκπαίδευσης για παιδιά ή/και ενήλικες πρόσφυγες:
Σκοπός: να ενθαρρύνουμε τους μαθητές να εκφράσουν συναισθημάτα σε σχέση με τη χώρα προέλευσης, τη μετακίνηση και τις προσδοκίες τους.

3. Εκπαιδευτικό παιχνίδι 2

- Δίνουμε έναν χάρτη πχ. της Ευρώπης και ζητούμε από τους μαθητές χρησιμοποιώντας γραμμές, σύμβολα, λέξεις, χρώματα κλπ να σχεδιάσουν το ταξίδι που έκαναν μέχρι να φτάσουν στη χώρα μας και να προσθέσουν δικά τους σχόλια.
- Παράλληλα, αν το επιθυμούν, τους ενθαρρύνουμε να μας πουν ιστορίες για τη χώρα τους, τον τρόπο ζωής και τους φίλους τους.
- Το ίδιο παιχνίδι μπορεί να γίνει σαν ελεύθερη ζωγραφιά βλέποντας, αν χρειάζεται, έναν χάρτη της ευρύτερης περιοχής.
- Οι μαθητές μπορούν να κάνουν και έναν ομαδικό χάρτη σημειώνοντας πχ πού θέλουν να ζήσουν

Η Χαλιντά, 10 χρονών, με τη ζωγραφιά της που δείχνει τη διαδρομή της προς την Ελλάδα
Πηγή: <http://www.offtherecord.net.gr/2016/03/01>

EUROPE

- ★ Amena
- ★ Adiba
- ★ Rushdi
- ★ Salam
- ★ Ελένη

Παιχνίδι σε μάθημα άτυπης εκπαίδευσης για παιδιά ή/και ενήλικες πρόσφυγες:
Σκοπός: να ενθαρρύνουμε τους μαθητές να εκφράσουν συναισθημάτα σε σχέση με τη χώρα προέλευσης, τις χώρες προορισμού, τα στερεότυπα, τις αντιλήψεις και τις προσδοκίες τους.

4. Εκπαιδευτικό παιχνίδι 3

- Δίνουμε έναν χάρτη πχ. Ευρώπης ή Ευρώπης και Μέσης Ανατολής και ζητούμε από τους μαθητές χρησιμοποιώντας γραμμές, σύμβολα, λέξεις, χρώματα κλπ να σημειώσουν σε κάθε χώρα το πρώτο πράγμα που τους έρχεται στο μυαλό (πχ συναίσθημα, φαγητό, αξιοθέατο, προσωπικότητα, φίλος, είδηση, βιβλίο, μουσική, ήρωας, αθλητικό γεγονός κλπ)
- Παράλληλα, αν το επιθυμούν, τους ενθαρρύνουμε να μας πουν ιστορίες για τις χώρες αυτές και για ό,τι επέλεξαν να σημειώσουν
- Είναι καλό ο χάρτης που θα επιλέξουμε να αναφέρει τα ονόματα των χωρών για να μην αποσπαστεί η προσοχή τους στην αναγνώρισή τους.

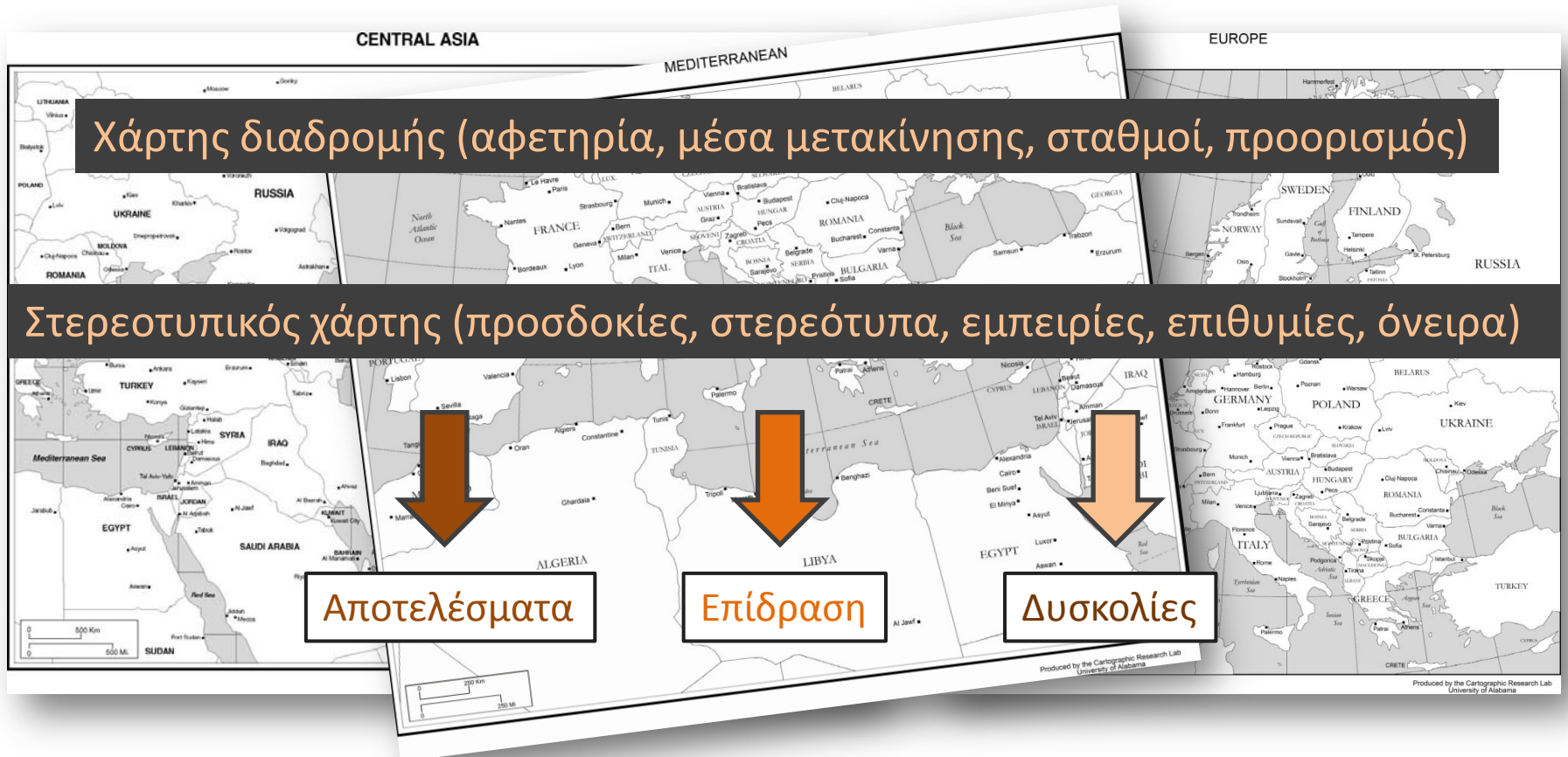
Παραδείγματα στερεοτυπικών χαρτών από εκπαιδευτικά προγράμματα του Α.Χα.Κ.

Εκπαιδευτικά παιχνίδια σε μάθημα άτυπης εκπαίδευσης για παιδιά ή/και ενήλικες πρόσφυγες

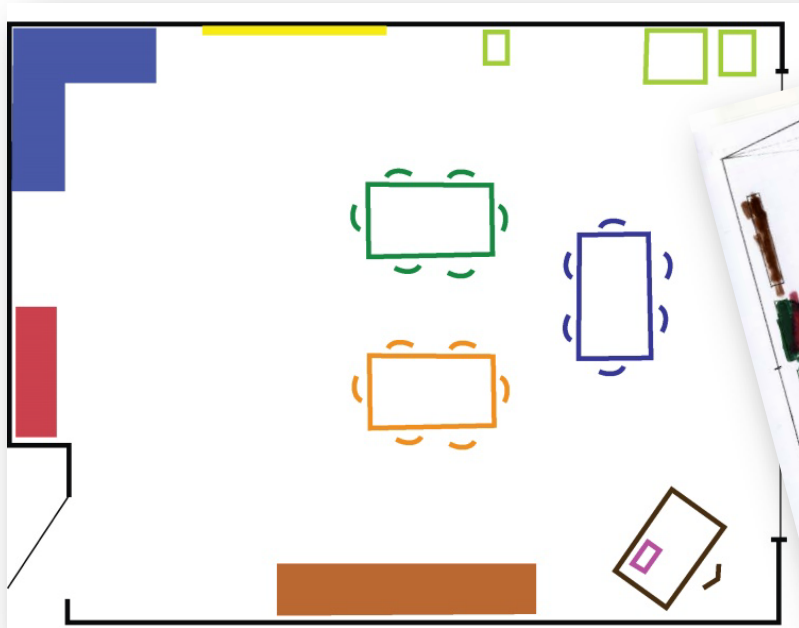
- Παρακαλούμε κρατήστε τους χάρτες που θα προκύψουν από τα παιχνίδια αυτά ή φωτογραφήστε τους ή φέρτε τους στο Α.Χα.Κ. να τους σκανάρουμε και να σας τους επιστρέψουμε. Το υλικό αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί με πολλούς τρόπους!
- Ενημερώστε μας για ό,τι αντιμετωπίσατε κατά την εφαρμογή των παιχνιδιών. Τα σχόλιά σας είναι πολύτιμα!

Χάρτης σε μάθημα άτυπης εκπαίδευσης για παιδιά ή/και ενήλικες πρόσφυγες:
Σκοπός: να βοηθήσουμε τους μαθητές να φτιάξουν ένα χάρτη (της τάξης, του Κέντρου φιλοξενίας κλπ) ώστε να κατανοήσουν και να εξοικειωθούν με τη χρήση του χάρτη.

- Σκεφτόμαστε πώς φαίνεται ο κόσμος από ψηλά. Μετράμε με βήματα την τάξη και την σχεδιάζουμε σε ένα χαρτί. Σχεδιάζουμε επίσης τα έπιπλα, τις πόρτες κλπ & σημειώνουμε τη θέση κάθε παιδιού.

5. Πού βρίσκομαι; [Η τάξη μου]

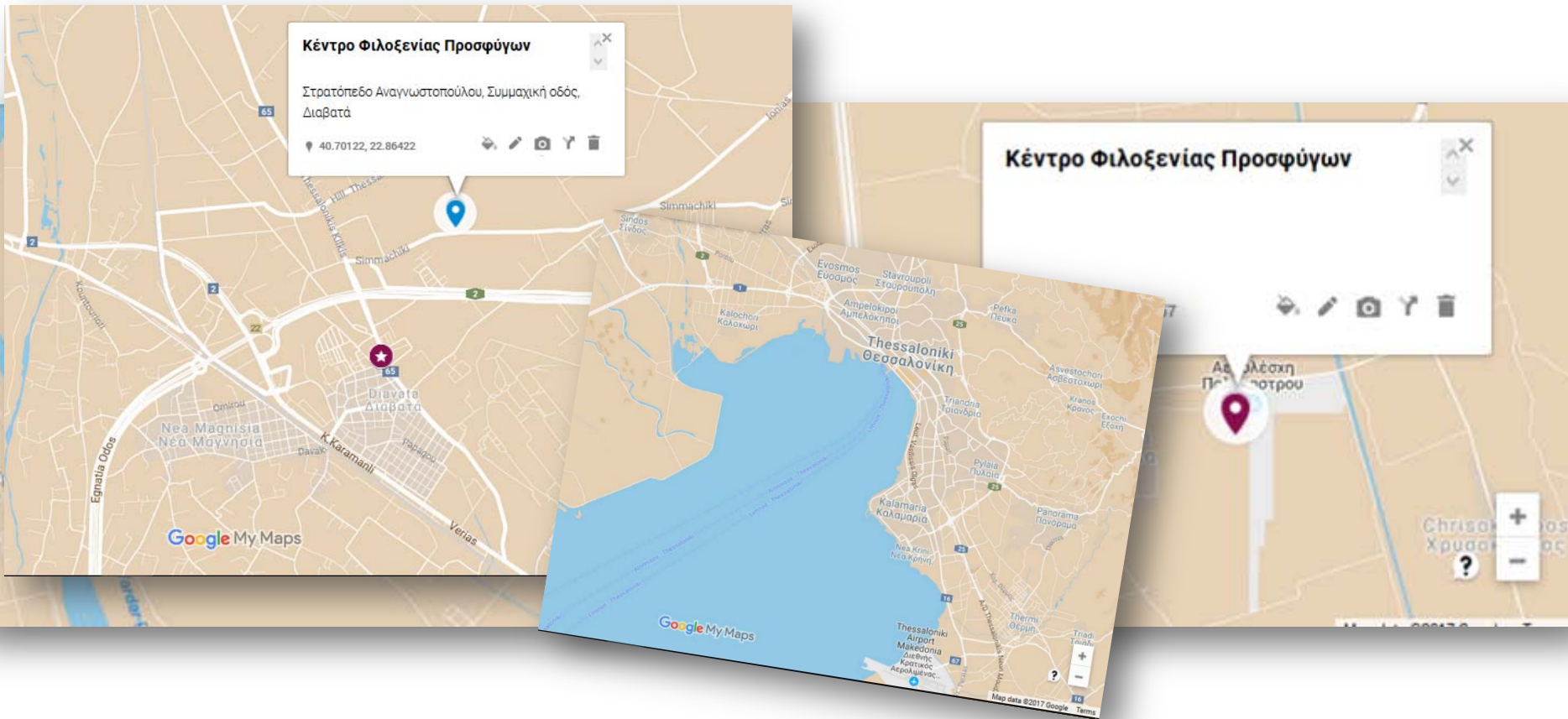

Σχέδιο τάξης και χάρτες παιδιών Νηπιαγωγείου από εκπαιδευτικά προγράμματα του Α.Χα.Κ. με θέμα «Η τάξη μας»

Χάρτης σε μάθημα άτυπης εκπαίδευσης για παιδιά ή/και ενήλικες πρόσφυγες:
Σκοπός: να βοηθήσουμε τους μαθητές να γνωρίσουν τη γειτονιά, την περιοχή ή την πόλη που μένουν και να κινηθούν πιο εύκολα.

- Βρίσκουμε ένα χάρτη της περιοχής και σημειώνουμε σημεία ενδιαφέροντος.

6. Πού βρίσκομαι; [Η γειτονιά]

Χάρτης σε μάθημα άτυπης εκπαίδευσης για παιδιά ή/και ενήλικες πρόσφυγες:
 Σκοπός: να βοηθήσουμε τους μαθητές να γνωρίσουν τη χώρα που βρίσκονται τώρα και να εξοικειωθούν με τον τρόπο ζωής, τις συνήθειες κλπ

- Χρησιμοποιούμε γεωφυσικούς, πολιτικούς και θεματικούς χάρτες της χώρας από σχολικούς άτλαντες, το διαδίκτυο ή άλλες πηγές

7. Πού βρίσκομαι; [Η χώρα]

Χάρτες σε μάθημα άτυπης εκπαίδευσης για παιδιά ή/και ενήλικες πρόσφυγες:
Σκοπός: να βοηθήσουμε τους μαθητές να γνωρίσουν την περιοχή που βρίσκονται τώρα και να εξοικειωθούν με τον πολιτισμό, την καθημερινότητα κλπ

- Χρησιμοποιούμε γεωφυσικούς, πολιτικούς και θεματικούς χάρτες της Ευρώπης ή του κόσμου από σχολικούς άτλαντες, το διαδίκτυο ή άλλες πηγές

8. Πού βρίσκομαι; [Η Ευρώπη]

Χάρτες σε μάθημα άτυπης εκπαίδευσης για παιδιά ή/και ενήλικες πρόσφυγες:
Σκοπός: να φτιάξουμε έναν ψηφιακό χάρτη στο διαδίκτυο και να αποκτήσουν οι μαθητές την πολύ χρήσιμη αυτή δεξιότητα. Ο χάρτης που θα παραχθεί μπορεί να συμβάλει στη γνωριμία και το δέσιμο της ομάδας. Τέλος μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως «τόπος» συνάντησης και επικοινωνίας στο μέλλον όταν οι μαθητές δεν θα είναι πια μαζί.

9. Φτιάχνοντας τον δικό μου χάρτη

Χρησιμοποιούμε ελεύθερα διαθέσιμα χαρτογραφικά εργαλεία από το διαδίκτυο (πχ Google Maps)

Βήμα 1^ο:

Πώς θα φτιάξω έναν χάρτη στα google maps;

Είναι πολύ σημαντικό πριν ξεκινήσω να «χτίζω» τον χάρτη μου να έχω αποφασίσει τι θέλω να δείξω σε αυτόν, δηλ. το θέμα του, και να έχω συλλέξει τα στοιχεία που χρειάζομαι:

- Θέμα π.χ. Η ομάδα μας
- Ποια σημεία θα σημειώνονται στον χάρτη μου
- Ποια θα είναι τα θέματα
- Τι επιπλέον υλικό θέλω να συνδέσω με τα σημεία του χάρτη: εικόνες, φωτογραφίες, url, βίντεο κλπ.

Βήμα 2^ο:

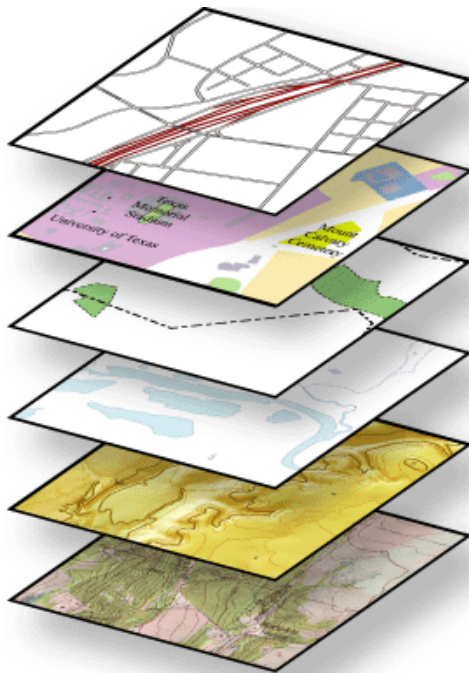
Πού θα βρω πληροφορίες για να φτιάξω τον χάρτη μου;

- Συζήτηση, κατάθεση εμπειριών-πληροφοριών
- Ρωτώντας τους γύρω μας
- Αναζήτηση με λέξεις κλειδιά σε μηχανή αναζήτησης για συγκέντρωση πληροφοριών
- Ρωτάω σε υπηρεσίες, φορείς, οργανώσεις κ.λ.π.

Βήμα 3^ο:

Πώς θα φτιάξω έναν χάρτη στα google maps;

Ένας χάρτης είναι φτιαγμένος από πολλά επίπεδα (layers) πληροφορίας!

Δρόμοι

Χρήσεις της γης (π.χ. πάρκα, κτίρια...)

Σύνορα

Υδρογραφικό δίκτυο (ποτάμια, λίμνες...)

Ανάγλυφο

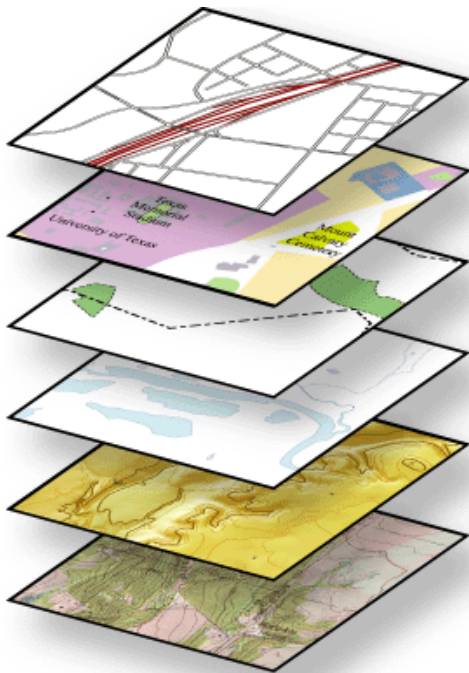
Γεωγραφικό υπόβαθρο

Βήμα 3^ο:

Πώς θα φτιάξω έναν χάρτη στα google maps;

Τα Google Maps μας δίνουν έτοιμο τον χάρτη.
Εμείς προσθέτουμε τα δικά μας επίπεδα!

6^ο επίπεδο: Που θέλω να πάω

5^ο επίπεδο: Η γειτονιά μας, σημεία ενδιαφέροντος, αξιοθέατα

4^ο επίπεδο: Στάσεις

3^ο επίπεδο: Αφετηρία

2^ο επίπεδο: Ποιοι είμαστε

1^ο επίπεδο: Γεωγραφικό υπόβαθρο
(έτοιμο από τα Google Maps, δεν αλλάζει!)

Βήμα 4^ο:

Πώς θα φτιάξω έναν χάρτη στα google maps;

Σε κάθε επίπεδο μπορώ να προσθέσω:

- Σημεία: Αφετηρία, τελικός προορισμός, στάσεις, αξιοσημείωτα γεγονότα
- Διαδρομές: αφετηρία, στάσεις, χιλιομετρικές αποστάσεις, χρόνος μετακίνησης
- Σε κάθε σημείο: Φωτογραφίες ή βίντεο, πληροφορίες από το ίντερνετ, link

Ή ανάλογα με το θέμα:

- Σημεία: Διαμονή, υπηρεσίες, σημεία ενδιαφέροντος, μαγαζιά, αξιοθέατα
- Διαδρομές: συνέχεια ταξιδιού, μετακινήσεις, διασύνδεση κλπ

Παράδειγμα: Η γειτονιά μου (Κέντρο Φιλοξενίας)

The screenshot displays the Google My Maps interface. The main map shows an aerial view of a settlement with several purple location markers. The sidebar on the left contains the following elements:

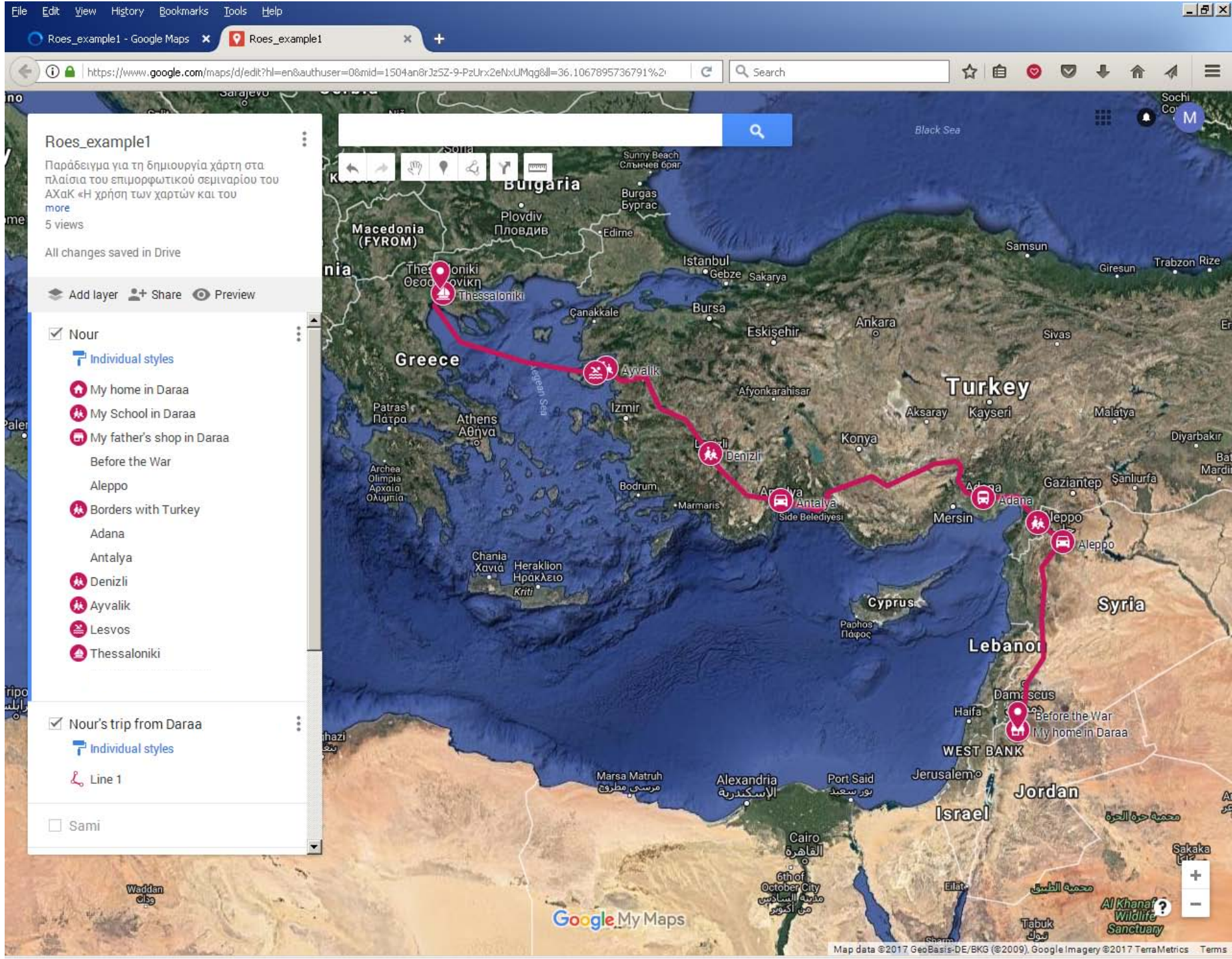
- Roes_example1**: Title of the map.
- Παράδειγμα για τη δημιουργία χάρτη στα πλαίσια του επιμορφωτικού σεμιναρίου του ΑΧαΚ «Η χρήση των χαρτών και του more
- 5 views
- All changes saved in Drive
- Buttons: Add layer, Share, Preview
- Individual styles** section:
  - Administration Office / Κτίριο...
  - School
  - Nursery school / Νηπιαγωγείο
  - Bathrooms/WC (Women)
  - Bathrooms/WC (Men)
  - Kitchen / Κουζίνα
  - Medical Care / Ιατρείο
  - Bus Station "Kentro Prosfygon"
  - Municipality / Δημαρχείο Δήμ...
  - Bakery Shop
  - Super Market "Massoutis"
  - Super Market Lidl
  - Pharmacy
  - Internet Cafe
  - Post Office "ELTA"
- Thessaloniki (checkbox)
- Keep in touch! (checkbox)
- Base map (checkbox)

The map itself features several labeled locations and markers:

- Bathrooms/WC (Men)
- Bathrooms/WC (Women)
- Medical Care / Ιατρείο
- Kitchen / Κουζίνα
- Administration Office...
- School
- Στρατόπεδο Αναγνωστοπούλου
- Simmachiki
- MAKLIN Παραγωγή Εμπορία...
- Bus Station - Kentro Pr...

At the bottom, there is a "Google My Maps" logo and a footer: "Map data ©2017 Google Imagery ©2017, CNES / Airbus, DigitalGlobe Term...".

Roes_example1

Παράδειγμα για τη δημιουργία χάρτη στα πλαίσια του επιμορφωτικού σεμιναρίου του ΑΧαΚ «Η χρήση των χαρτών και του more

5 views

All changes saved in Drive

Add layer Share Preview

Nour

Individual styles

- My home in Daraa
- My School in Daraa
- My father's shop in Daraa
- Before the War
- Aleppo
- Borders with Turkey
- Adana
- Antalya
- Denizli
- Ayvalik
- Lesbos
- Thessaloniki

Nour's trip from Daraa

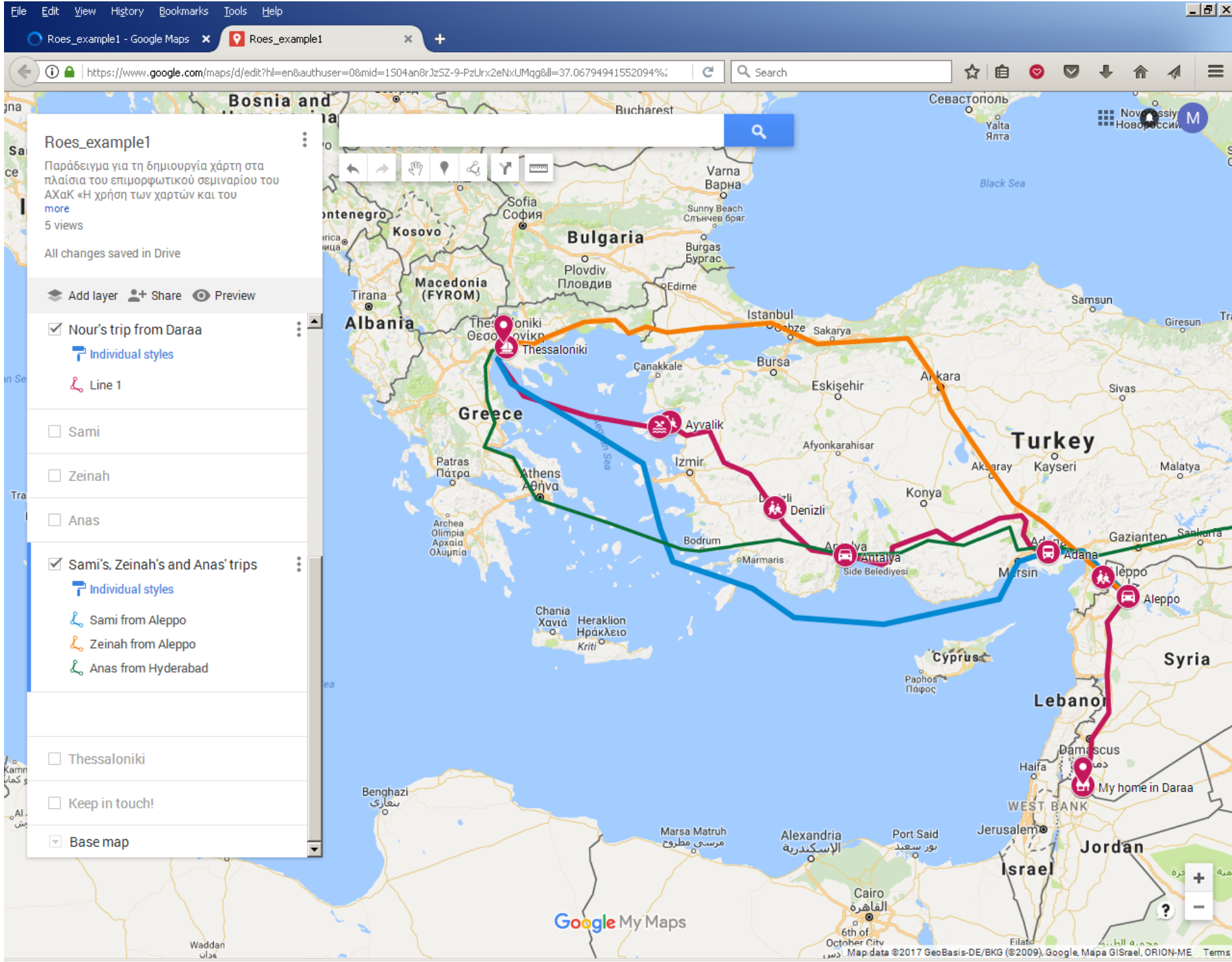
Individual styles

Line 1

Sami

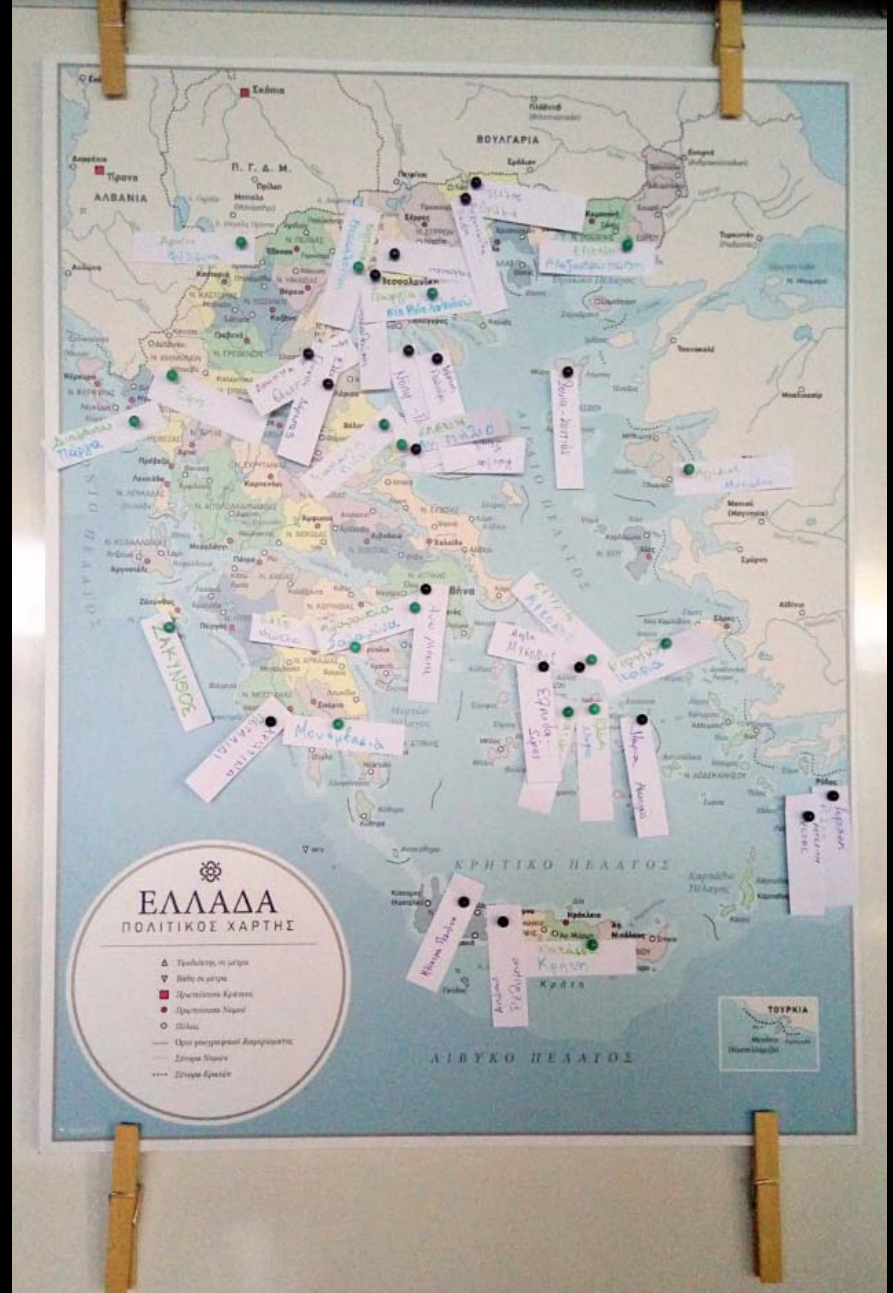
Παράδειγμα: Η Nour, ο Anas, η Zeinah, η Samira, η Marjia

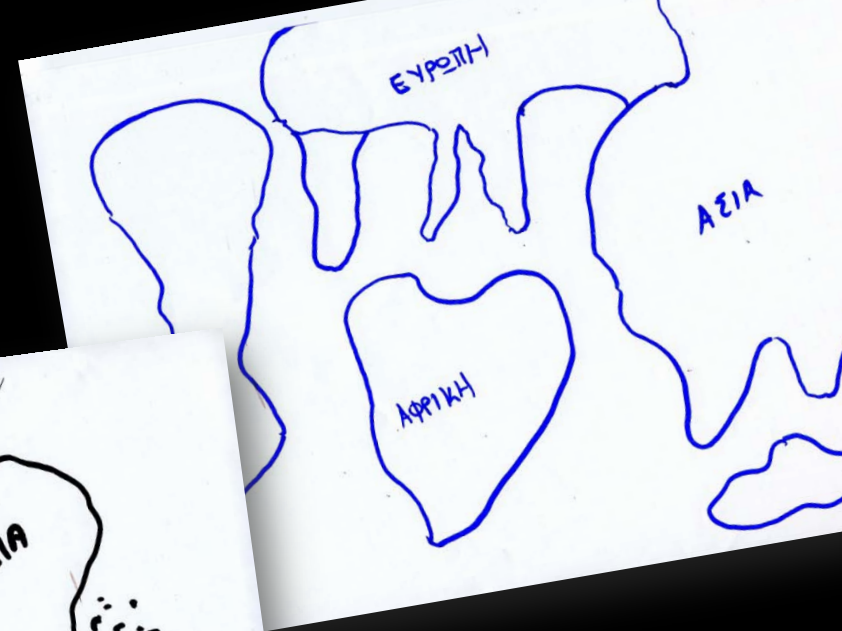
Τα χαρτογραφικά παιχνίδια στο επιμορφωτικό πρόγραμμα

Συστήνομαι και μιλώ για έναν αγαπημένο μου τόπο!

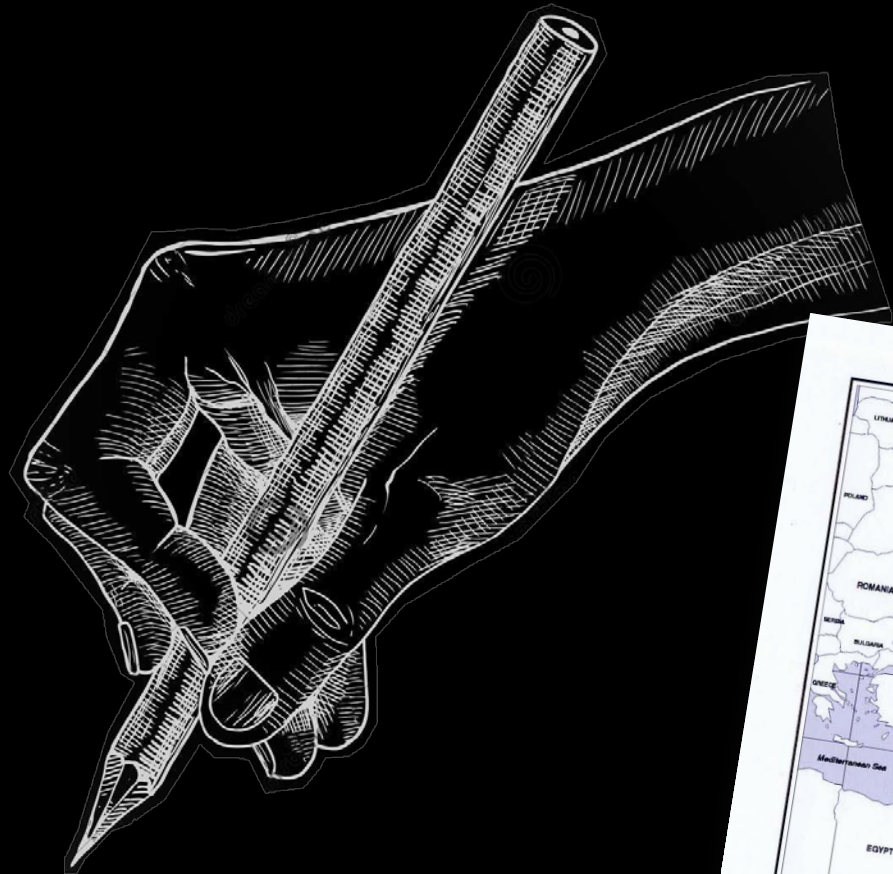

Σχεδιάζω τον δικό μου νοητικό χάρτη!

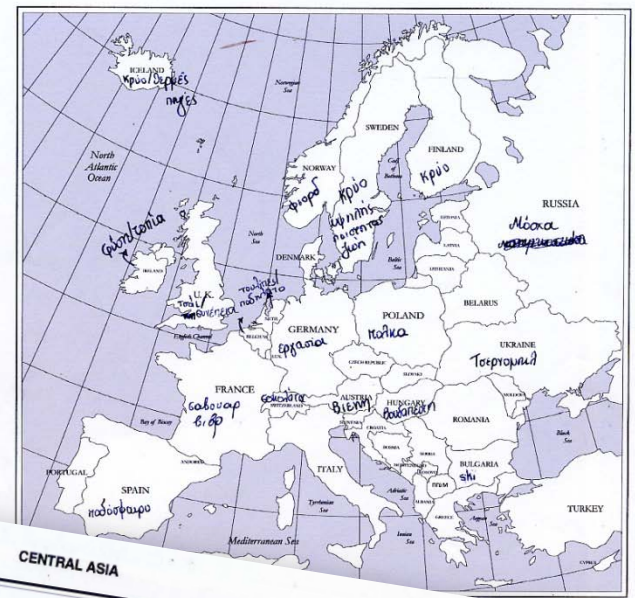

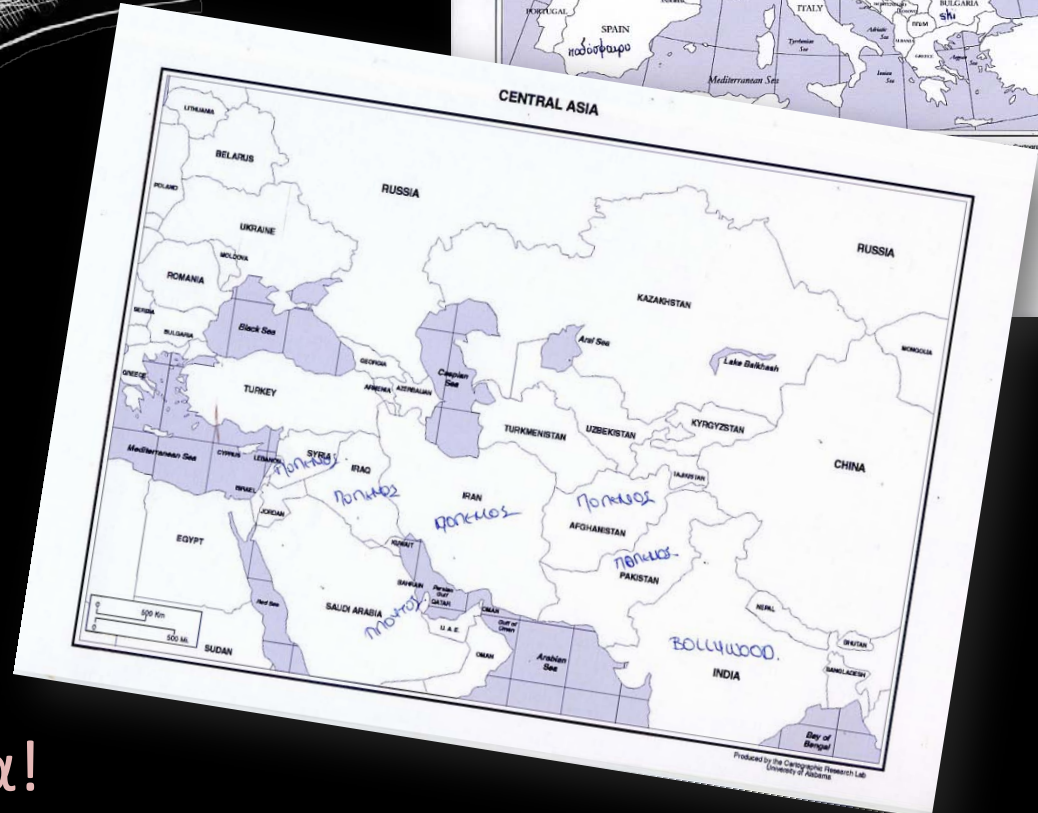

EUROPE

CENTRAL ASIA

Χώρες και στερεότυπα!

Θυμηθείτε ότι έχουμε δημιουργήσει το κλειστό Fb group “Maps in Xenios Zeus Erasmus+ KA2 Project”, στο οποίο συμμετέχουν αποκλειστικά όσοι παρακολούθησαν το σεμινάριο «Η χρήση των χαρτών και του χαρτογραφικού υλικού στην εκτός σχολείου εκπαιδευτική διαδικασία για παιδιά και/ή ενήλικες πρόσφυγες».

Στην ομάδα αυτή μπορούμε να συζητήσουμε τις εμπειρίες, τις απορίες, τα σχόλιά σας και ο,τιδήποτε άλλο προκύψει από την εφαρμογή των παιχνιδιών με χάρτες που σας προτείναμε!

Είμαστε στη διάθεσή σας
για ερωτήσεις, πληροφορίες και υποστήριξη!

Καλή επιτυχία!

Αναμένουμε τα αποτελέσματα...

Στοιχεία επικοινωνίας:

Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς

τηλ. 2310243120, fax 2310243121

www.maplibrary.gr

FB: www.facebook.com/Maplibrary

info@maplibrary.gr